

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

DANSSTUDIES

RIGLYNE VIR PRAKTIESE ASSESSERINGSTAKE

GRAAD 12

2023

Hierdie riglyne bestaan uit 51 bladsye.

INHOUD

	Bladsy
1. INLEIDING	3
2. JAARLIKSE ASSESSERINGSPROGRAM	4
3. ADMINISTRASIE VAN NSS-V2-EKSAMEN	5
3.1 KABV-kodes en presentasies vir rekord hou en verslagdoening	5
3.2 KABV-graad 12-uitreevlakvereistes – NSS-V2-eksamen	6
3.3 Psigomotoriese Domein – Dave se taksonomie	8
4. NSS-V2-EKSAMEN-NASIENINSTRUMENTE	10
4.1 Puntetaat vir rekordhouding	10
4.2 Nasienrubriek: NSS-V2-eksamen	11
4.3 Punteomskakelings vir die drie eksamenafdelings	14
5. ADMINISTRASIE VAN PAT	15
5.1 PAT-nakoming met betrekking tot NSS-uitslae	15
5.2 PAT-implementering vir Dansstudies	15
5.3 Tydraamwerk	15
5.4 Joernaalvereistes	15
5.5 Modereringsvereistes	15
5.6 Assessering en moderering	16
6. PAT-NASIENINSTRUMENTE	17
6.1 Kwartaal 1: PAT-proses-puntetaat	17
6.2 Kwartaal 1: PAT-proses-nasienrubriek – geskrewe werk	18
6.3 Kwartaal 1: PAT-proses-nasienrubriek – prakties	19
6.4 Kwartaal 2: PAT-produk-puntetaat	20
6.5 Kwartaal 2: PAT-produk-nasienrubriek – een-bladsy-programnota	21
6.6 Kwartaal 2: PAT produk-nasienrubriek – finale dansvertoning	22
7. ONDERWYSERRIGLYNE	23
7.1 Doel en voordele van die PAT	23
7.2 Stap-vir-stap-plan om PAT te ontwikkel	23
7.3 Voorbeeld van improvisasie-aktiwiteit	28
8. LEERDERRIGLYNE	31
Inleiding van vier temas	31
Afrofuturism	32
Proudly African	33
Time for Truth	34
Every day is Earth Day	35
9. PROFESSIONELE ONTWIKKELING VIR ONDERWYSERS	42
9.1 Ontwikkeling van 21 ^{ste} -eeuse vaardighede	42
9.2 Stap-vir-stap-riglyne om 'n Jamboard te skep	45
9.3 Stap-vir-stap-riglyne om 'n Padlet te skep	47
10. GEVOLGTREKKING	49
11. VERWYSINGS	49
12. PRENTBRONNE	51

AKRONIEME

KABV	Kurrikulum-en-assesseringsbeleidsverklaring
VOO	Verdere Onderwys en Opleiding
NKV	Nasionale Kurrikulumverklaring
NSS	Nasionale Senior Sertifikaat
PAT	Praktiese Assesseringstaak
PVA	Program van Assessering
SGA	Skoolgebaseerde Assessering
JOP	Jaarlikse Onderrigplanne

1. INLEIDING

Die 18 Kurrikulum-en-assesseringsbeleidsverklaring-vakke wat 'n praktiese komponent bevat, sluit almal 'n praktiese assesseringstaak (PAT) in. Hierdie vakke is:

- LANDBOU: Landboubestuurswetenskappe, Landboutegnologie
- KUNS: Dansstudies, Ontwerp, Dramatiese Kunste, Musiek, Visuele Kunste
- WETENSKAPPE: Rekenaartoepassingstegnologie, Inligtingstegnologie, Tegniese Wetenskappe; Tegniese Wiskunde
- DIENSTE: Verbruikerstudies, Gasvryheidstudies, Toerisme
- TEGNOLOGIE: Siviele Tegnologie, Elektriese Tegnologie, Meganiese Tegnologie en Ingenieursgrafika en -ontwerp

'n Praktiese assesseringstaak (PAT) is 'n verpligte komponent van die finale promosiepunt vir alle kandidate ingeskryf vir vakke wat 'n praktiese komponent het en tel 25% (100 punte) van die eksamenpunt aan die einde van die jaar. Die PAT word oor die eerste drie kwartale van die skooljaar geïmplementeer. Dit word in verskillende fases of 'n reeks kleiner aktiwiteite afgebreek wat saam die PAT opmaak. Die PAT bied leerders die geleentheid om op 'n gereelde basis gedurende die skooljaar geassesseer te word en dit maak ook voorsiening vir die assessering van vaardighede wat nie in 'n skriftelike formaat, bv. toetse of eksamens, geassesseer kan word nie. Dit is dus belangrik dat skole seker maak dat al die leerders die praktiese assesseringstake binne die toegelate tydperk voltooi om te verseker dat leerders aan die einde van die jaar hulle uitslae ontvang. Die beplanning en uitvoering van die PAT verskil van vak tot vak. Die vak Dansstudies het EEN praktiese assesseringstaak (PAT).

Hierdie dokument handel oor die NSS-V2-eksamen en die graad 12-PAT wat VERPLIGTE nasionale vereistes bevat waaraan alle provinsies moet voldoen.

Hierdie eksamenriglyne moet saam met die volgende dokumente gelees word:

- Die *Nasionale Kurrikulumstelling (NKS), Kurrikulum- en Assesseringsbeleidsverklaring (KABV)*: Dansstudies (die algemene doelstellings van die Suid-Afrikaanse kurrikulum kan op bladsye 4 en 5 gevind word)
- Nasionale beleid met betrekking tot die program- en promosievereistes van die *Nasionale Kurrikulumstelling, Graad R–12*
- Die beleidsdokument, *Nasionale Protokol vir Assessering Graad R–12*
- Hersiene Graad 12-KABV-wysigings 2020
- Hersiene Nasionale Herstelplan, KABV, Afdeling 4: 2021–2023
- Nasionale Herstelplan JOP'e graad 10–12 (Jaarlikse Onderrigplanne)

Dansstudies het ten doel om:

- Die liggaam as 'n instrument van uitdrukking te ontwikkel
- Veilige danspraktyke te bevorder
- Die leerder se danstegniek, styl, vorm en opvoervermoëns in 'n gekose dansvorm te ontwikkel
- Leerders aan danse van verskillende kulture bloot te stel
- Improvisasie en probleemoplossingsvaardighede te ontwikkel
- Leerders in staat te stel om hul eie choreografieë te skep, te vervaardig en aan te bied
- Die vermoë om krities te ontleed, te reageer, te geniet en oordeelkundige besluite oor dans te maak, te ontwikkel
- Deur middel van dans die vermoë om by sosiale, kulturele, omgewings- en gemeenskapswessies betrokke te raak, te ontwikkel

2. JAARLIKSE ASSESSERINGPROGRAM

Daar is VYF formele take vir die jaar:

- **Taak 1, 2 en 3** is skoolgebaseerde assessering (SGA)
- **Taak 4** is 'n praktiese assesseringstaak (PAT) wat deel is van die finale eksamenpunt
- **Taak 5** is die NSS-V2-eksamen en die NSS-V1 geskrewe eksamen

GRADE 12 JAARLIKSE ASSESSERINGPROGRAM VIR DANSSTUDIES			
SKOOLGEBASEERDE ASSESERING – SGA = 25% VAN JAARPUNT			
KWARTAAL 1	KWARTAAL 2	KWARTAAL 3	KWARTAAL 4
TAAK 1 Skriftelike toets = 50 punte (minimum)	TAAK 2 Skriftelike toets = 100 punte (minimum)	TAAK 3 Proefeksamen V1-eksamen = 150 punte	
10% gewigswaarde	15% gewigswaarde	25% gewigswaarde	
Evalueringstaak = 50 punte (minimum)	Praktiese toets = 100 punte	Evalueringstaak – proefeksamen-V2- eksamen = 100 punte	
10% gewigswaarde	15% gewigswaarde	25% gewigswaarde	
Gewigswaarde van die drie take = 100% van totale SGA-jaarpunt			
SGA = 25% VAN JAARPUNT (50% skriftelik en 50% prakties)			
EKSAMENS = 75% VAN JAARPUNT			
KWARTAAL 1	KWARTAAL 2	KWARTAAL 3	KWARTAAL 4
TAAK 4-PAT		TAAK 5	
PROSES Prakties = 25 punte	PRODUK Prakties = 25 punte	NSS-V2-eksamen = 100 punte	NSS-V1-eksamen = 150 punte herlei na 100 punte
Skriftelik = 25 punte	Skriftelik = 25 punte		
15%	15%	35%	35%
Gewigswaarde van die twee take = 100% van totale EKSAMEN-jaarpunt			
PAT = 100 punte: 25% VAN EKSAMENPUNT (50% skriftelik en 50% prakties)			
FINALE EKSAMEN = 200 punte: 50% VAN EKSAMENPUNT (50% skriftelik en 50% prakties)			

3. ADMINISTRASIE VAN NSS-V2-EKSAMEN

- Die NSS-V2-eksamen moet gedurende Kwartaal 3 tussen **Augustus** en **September** plaasvind en nasien moet nie langer as 6 weke duur nie.
- 'n Maksimum van 6 leerders per sessie mag geëksamineer word.
- Provinsiale eksamendepartemente stel 'n eksterne nasienpaneel van minstens drie nasieners aan wat die volgende insluit:
 - Provinsiale interne moderator – vakadviseur/senior kurrikulumbeplanner/DBO aangestelde amptenaar
 - Provinsiale hoofnasiener – leieronderwysers
 - Nasiener(s) – leieronderwysers/onderwysers (om ten minste EEN kundige in die betrokke hoofdansvorm in te sluit)
- Provinsies tref die reëlings rakende die praktiese NSS-V2-eksamen vir graad 12.

Dit sluit in:

- Opstel van 'n eksamenrooster
- Kommunikasie met die onderwysers en skole
- Organisering van lokale en tye
- Verfilming van alle kandidate vir moderering/hermerk
- Aanstelling en **opleiding van die nasienpaneel wat insluit:**
 - Bywoning van DBO-V2-standaardiseringsvergadering
 - KABV-kodes en persentasies vir rekord hou en verslagdoening
 - Graad 12-uittreevlakvereistes
 - Taksonomieë
 - Nasienriglyne
- Daar word van onderwysers verwag om saam met die nasieners teenwoordig te wees om die eksamen te fasiliteer en aan te bied, hulle praktiese jaarpunte (SGA) aan te bied en die eksamen te verfilm.

(Sien DBO-eksamenriglyne rakende **dansers met ernstige siektes/beserings**)

3.1 KABV – kodes en persentasies vir rekord hou en verslagdoening (alle vakke)

GRADERINGSKODE	BESRYWING VAN BEVOEGDHEID	PERSENTASIE
7	Uitstaande prestasie	80–100
6	Verdienselike prestasie	70–79
5	Beduidende prestasie	60–69
4	Bevredigende prestasie	50–59
3	Middelmatige prestasie	40–49
2	Elementêre prestasie	30–39
1	Nie bereik nie	0–29

3.2 KABV-graad 12-uitreevlakvereistes – NSS-V2-eksamen**Die aard van vordering in dans:**

Die onderrig van praktiese dansvaardighede is beide siklies en liniêr. Vaardighede word regdeur die jaar, elke jaar, met toenemende kompleksiteit aangeleer.

VORDERING IN DANSVAARDIGHEDE MANIFESTEER IN:

- Verhoogde vermoë om saam met ander dansers te werk/toegewydheid aan ander dansers
- Beweeg van afhanklikheid na onafhanklikheid
- Integrasie van kennis, vaardighede en waardes in die toepassing daarvan
- Verhoogde selfvertroue, selfdissipline, fokus en kreatiwiteit
- Verhoogde onthou vermoë/herroeping van dansbewegings/-passies, sekwense en solodanse
- Bemeester nuwe konsepte en vaardighede
- Verwerf bewegingswoordeskat en terminologie
- Verhoogde bewustheid van detail en vlak van akkuraatheid, krag, stamina en beheer
- Die vermoë om langer sekwense, wat verskillende danselemente insluit, soos verhoogde spoed, vinnige veranderings van vlakke en rigtings, te dans
- Verbeterde koördinasie van veelvuldige liggaamsdele
- Verhoogde musikale vermoë en vermoë om komplekse ritmes te herken en te interpreteer
- Verhoogde vlak van bewegingskwaliteit (vlotheid, vloeiendheid, oorgange, uitdrukking, musikaliteit, ens.)

DIE GRAAD 12-NSS-V2-EKSAMEN BESTAAN UIT:**1. 'n Vaste tegniekklas ongeveer 15–20 minute deur die onderwyser ge choreografeer – 50 punte****Vaste tegniese klas-vereistes:**

Dit is nie 'n opwarming nie, maar 'n opsomming van die tegniek wat die leerder in die drie-jaar-VOO-periode in sy/haar hoofdansvorm bereik het en wat die hoofbeginsels, styl en kenmerke van die hoofdansvorm toon. Die klaswerk moet die leerder se tegniese vermoë en die vlak van kompleksiteit wat hy/sy bemeester het, toon.

Kandidate kan die dans- en choreografiese elemente wat hulle in Onderwerp 2 en die PAT geleer het, op die vaste tegniese klas toepas.

Voorbeelde kan wees:

- Skakels, ingange en uitgange, rigtingveranderings, tydsberekenings, ens.
- Patroonvorming, groeperings, formasies, kontakwerk, ens.

Kandidate moet die volgende in die tegniese klas demonstreer:

- Geoefende dansvaardighede en interpretasie van werk wat geleer is
- Kreatiwiteit in die tegniekklas sal leerders in staat stel om 'n persoonlike styl te toon en hul sterk punte na vore te bring
- Komponente van fiksheid wat ontwikkel is om hoë vlakke van dansopvoering te toon
- Korrekte beginsels, kenmerke en styl van die hoofdansvorm moet getoon word
- Die vlak van kompleksiteit wat in tegniek en bewegingswoordeskat bereik is
- Waardes, houdings, vaardighede en bevoegdhede in die dansomgewing en dansopvoering
- Sensitiwiteit/bewustheid/vertolking van musiek/musikaliteit in die klas

2. 'n Vaste gehoreografeerde solodans van 1–2 minute in die hoofdansvorm (nie in gemengde styl nie) – 30 punte	
<p>Vaste solodans-vereistes: Die solodans word saamgestel deur 'n professionele choreograaf of die dansonderwyser of dit kan 'n uittreksel uit 'n professionele danswerk wees. Dit moet op die hoogste vlak van kompleksiteit wat die kandidaat kan hanteer, saamgestel word. Die vlak van kompleksiteit/lengte/verpersoonliking sal die kandidaat se resultaat beïnvloed. Kandidate moet 'n begrip van die styl van die choreografie toon, die tema/bedoeling aan die gehoor uitbeeld en die betekenis van die werk wys om die solo 'n sukses te maak. Kandidate mag die dans- en choreografiese elemente wat hulle gedurende die VOO-periode geleer het, op die dans toepas.</p>	<p>Kandidate moet die volgende in die solodans demonstreer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verpersoonliking van die solodans met eie unieke styl, uitdrukking/vertolking, interpretasie, geskikte begin en einde • Vlak van kompleksiteit wat vloeiende, moeitelose bewegings met beheer en balans, vinnige verandering van rigting, gevorderde woordeskat en akkuraatheid wys • Ontwikkelde opvoervaardighede (uitdrukking, oogfokus, selfvertroue, vloeiendheid, projeksie, ens), wat die styl van die dans vertoon en betekenis aan die werk gee • Beginsels van die hoofdansvorm en tegniek wat op die hoogste moontlike vlak uitgevoer word • Musikaliteit wat uitlopende dinamiek en sensitiwiteit vir musiek toon
3. 'n Solo- of groep-improvisasie van 1–2 minute – 20 punte	
<ul style="list-style-type: none"> • Die provinsiale eksamenpaneel sal die stimulus vir die eksamen kies. • Die stimulus kan prente, rekwisiete, gedigte, teks, woorde, ens. wees. • Improvisasievaardighede moes gedurende die VOO-fase ontwikkel word. • Improvisasie hoef nie in die kandidaat se hoofdansvorm te wees nie en hulle mag enige of 'n kombinasie van dansgenres/-style gebruik • Die improvisasie-afdeling moet insig gee oor die kandidaat se bemeestering van hulle liggame, spontaniteit en vlotheid • Improvisasie moet vryheid van beweging, kwaliteit van beweging, verbeelding, selfvertroue en musikaliteit toon. 	
<p>Improvisasievereistes: Kandidate sal die volgende ontvang:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 'n Ongesiene stimulus op die dag van hul eksamen, kan prente, rekwisiete, gedigte, teks, woorde, ens. wees • Vier minute om voor te berei waartydens die musiek gespeel word voor hul finale aanbieding • 'n Keuse om alleen of in 'n duet, trio of groep van vier kandidate te improviseer • Indien die kandidaat verkies om alleen te improviseer, moet die improvisasie ongeveer 1 minuut lank wees • Indien kandidate kies om saam met ander te improviseer, moet die improvisasie ongeveer 2 minute lank wees om eksaminatore tyd te gee om al die kandidate te evalueer 	<p>Kandidate moet die volgende in die improvisasie toon:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kreatiewe interpretasie van 'n stimulus/ neem risiko's met die interpretasie van die stimulus: <ul style="list-style-type: none"> ○ Konseptualiseer 'n idee en kommunikeer eie interpretasie ○ Kies van gepaste bewegingswoordeskat om interpretasie te versterk ○ Kontak/werk saam met ander in 'n groep indien so verkies ○ Gebruik van simboliek om 'n boodskap/betekenis te kommunikeer • Toon begrip van hoe om danselemente/ choreografiese strukture in die improvisasie te gebruik (natuurlike vloei van beweging) • Eie unieke persoonlikheid/ styl/interpretasie van die stimulus • Vermoë om met sensitiwiteit op onvaste musiek/begeleiding te reageer

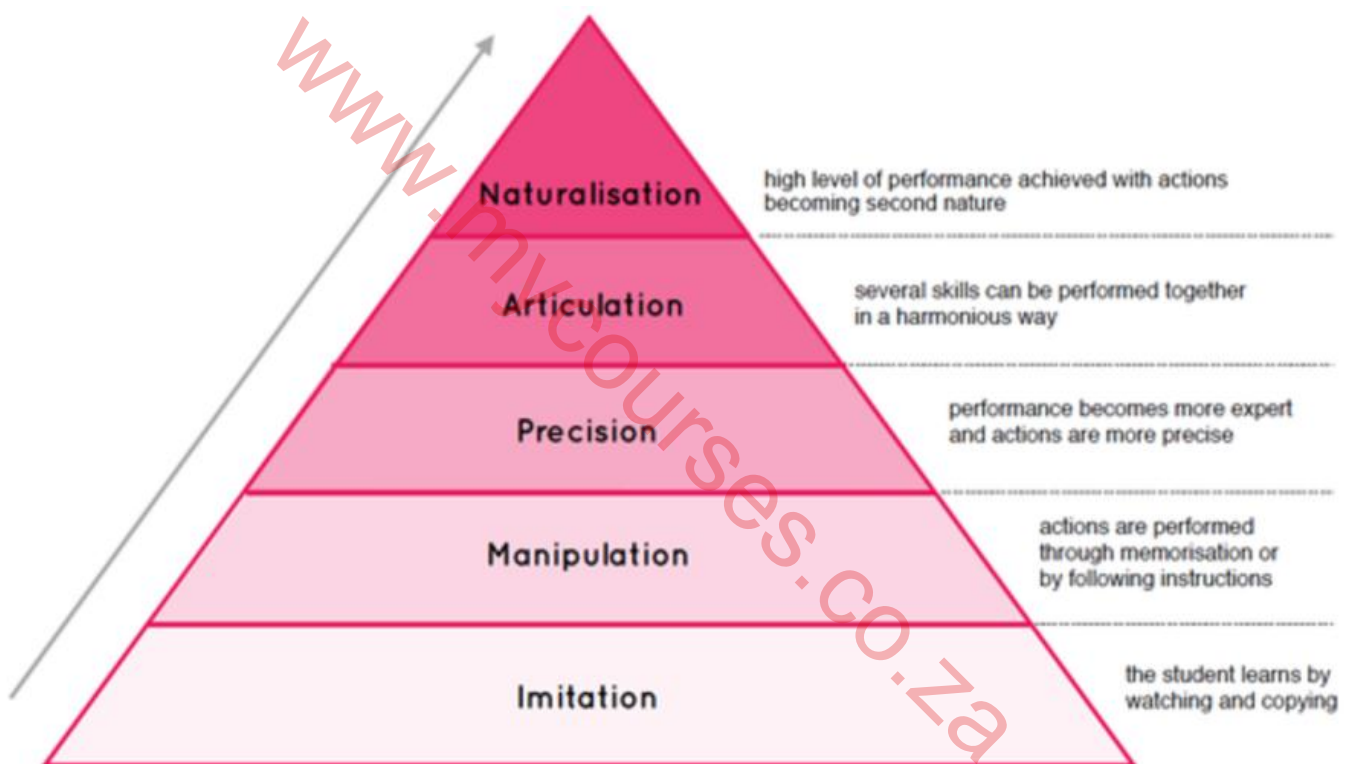
3.3 Psigomotoriese domein — Dave se taksonomie (1970)

Dave se taksonomie van die psigomotoriese domein sluit die gebruik van motoriese vaardighede en die vermoë om dit te koördineer, in. Hierdie psigomotoriese domein sluit fisiese beweging, koördinasie en gebruik van motoriesevaardigheid-areas in.

Ontwikkeling van hierdie vaardighede vereis **oefening** en word ten opsigte van spoed, krag, uithouvermoë, koördinasie, akkuraatheid, afstand, prosedures of tegnieke in die uitvoering daarvan gemeet.

Dave se vyf vlakke van motoriese vaardighede verteenwoordig verskillende grade van bevoegdheid in die uitvoer van 'n vaardigheid uit.

Dit vang die bevoegdheidsvlakke vas **in die stadiums van leer vanaf aanvanklike blootstelling tot finale bemeestering**. Nabootsing is die eenvoudigste vlak terwyl naturalisasie (natuurlike vloei van beweging) die mees komplekse vlak is.

'n Verduideliking van elke vlak van prestasie is hieronder ingesluit en aangepas vir inagneming by die toekenning van punte vir Dansstudies.

Taksonomieë is slegs 'n riglyn, nie 'n finale toepassing wanneer bevoegdhede geëvalueer word nie.

1. NABOOTSING behels die vermoë om 'n patroon/gedrag by iemand anders aan te leer en na te boots. Die leerder neem 'n vaardigheid waar en **probeer** om dit te herhaal of sien 'n voltooide produk en **poog** om dit te herhaal.

Op hierdie vlak kan die opvoering van lae gehalte wees: geen verpersoonliking van werk met minimale begrip van wat vereis word nie, **minimale oefening van dansvaardighede getoon**. In staat om alle areas op die mees basiese vlak te voltooi.

2. MANIPULASIE behels die vermoë om sekere aksies uit die geheue of deur die volg van instruksies uit te voer/kan 'n taak deur skriftelike of mondelinge instruksies uitvoer.

Op hierdie vlak kan die opvoering van medium gehalte wees: verpersoonliking van werk toon 'n begrip van wat vereis word, maar inkonsekwente toepassing van vaardighede, soms **geoefende dansvaardighede op plekke getoon** (tegniek, uitvoering en improvisasie).

3. PRESISIE/NOUKEURIGHEID behels die vermoë om sekere take met **een of ander kundigheid** uit te voer sonder hulp van of ingryping deur ander. Die leerder voer die vaardigheid uit of produseer die produk op onafhanklike wyse, met **akkuraatheid, proporsie en noukeurigheid**, op 'n kundige/bedrewe vlak.

Op hierdie vlak word die opvoering meer presies en verfynd: verpersoonliking van werk toon **konsekwente toepassing en geoefende vaardighede** op alle gebiede (tegniek, uitvoering en improvisasie).

4. ARTIKULASIE behels die vermoë om **veelvuldige aksies** aan te pas en te integreer om metodes te ontwikkel om aan **verskillende en nuwe vereistes te voldoen**. Die leerder wysig die vaardigheid of die produk om by nuwe situasies te pas; kombineer meer as een vaardigheid in 'n sekwensie met harmonie en konsekwentheid.

Op hierdie vlak toon die opvoering gevorderde uitvoering: werk word op alle vlakke verpersoonlik en begryp en toon individuele interpretasie en hoogs bedrewe uitvoering van geoefende vaardighede op alle gebiede (tegniek, opvoering en improvisasie).

5. NATURALISERING is die vermoë om op 'n outomatiese, intuïtiewe of onbewustelike manier aksies op te tree/op te voer/dans. Die leerder voer een of meer vaardighede met gemak uit en maak die vaardigheid outomaties met beperkte fisiese of geestelike inspanning. Op hierdie vlak het die opvoering tweede natuur of natuurlik geword, sonder om veel daarvoor na te dink.

Op hierdie vlak toon die opvoering gevorderde begrip en bemeestering: werk is tweede natuur en toon kreatiewe/verpersoonlike interpretasie en bemeestering van geoefende vaardighede op alle gebiede (tegniek, opvoering en improvisasie).

4. NSS-V2-EKSAMEN-NASIENINSTRUMENTE

4.1 Puntetaat vir rekordhouding

NAAM VAN SKOOL: DATUM VAN FINALE GRAAD 12-EKSAMEN: NAAM EN HANDTEKENING VAN AANGSTELDE NASIENERS:		Leerder 1	Leerder 2	Leerder 3	Leerder 4	Leerder 5	Leerder 6
1.							
2.							
3.							
Vaste tegniese klas in die hoofdansvorm							
1.	Herroep en aanbied van die klas						
2.	Ontwikkelde komponente van fiksheid om gemak/kwaliteit van beweging te fasiliteer						
3.	Internalisering/verpersoonliking/toon van kenmerke, beginsels, styl						
4.	Vlak van ingewikkeldheid in tegniek bereik						
	Subtotaal						50
Vaste solo in die hoofdansvorm							
1.	Verpersoonliking:						
	• Begin en einde						
	• Styl						
	• Betekenis gee/interpretasie/skep 'n reaksie/emosie vir 'n gehoor						
2.	Vlak van ingewikkeldheid bereik in bewegingswoordeskat, vlotheid, aandag aan detail						
3.	Opvoervaardighede:						
	• Betrek 'n gehoor						
	• Kommunikeer 'n boodskap						
	• Toewyding/oortuiging/maak solo eie						
	• Vlot opvoering						
	• Opvoerkwaliteit						
4.	Musikaliteit en interpretasie van veranderende dinamiek						
	Subtotaal						30
Ongesiene improvisasie							
1.	Interpretasie van die stimulus						
2.	Struktuur: begin, einde en gebruik van danselemente en choreografiese strukture						
3.	Kwaliteit van beweging: vryheid van beweging, gebruik van simboliek, opvoervaardighede						
4.	Reaksie op onbekende musiek/begeleiding						
	Subtotaal						20
	TOTAAL						100
	FINALE HOLISTIESE PUNT						100
	Neem al drie afdelings van die eksamen in ag om kwaliteit en balans te bereik om die finale assessering van elke leerder te ondersteun						

4.2 Nasienrubriek: NSS-V2-eksamen

NASIENRUBRIEK: NSS-V2-EKSAMEN							
% Bereik Graderingskode Prestasievlak	90–100% MEESTERLIKE prestasi V7	80–89% UITSTAANDE prestasi V7	70–79% VERDIENSTE- LIKE prestasi V6	60–69% BEDUIDENDE prestasi V5	50–59% BEVREDIGEN- DE prestasi V4	40–49% GEMIDDELDE prestasi V3	30–39% ELEMENTÊRE prestasi V2
VASTE TEGNIESE KLAS IN DIE HOOFDANSVORM							
1. Herroep/Onthou en klasaanbieding (algehele indruk 3-jaar-VOO-periode van voorbereiding en ontwikkeling)	Gevorderde begrip van tegniese klasvereistes/kreatiewe toepassing en demonstrasie van dansvaardighede	Hoogs bedrewe begrip van tegniese klasvereistes/hoogs bedrewe toepassing en demonstrasie van dansvaardighede	Baie goeie begrip van tegniese klasvereistes/goed ontwikkelde toepassing en demonstrasie van dansvaardighede	Goeie begrip van tegniese klasvereistes/dansvaardighede gedemonstreer	Begrip van tegniese klasvereistes / dansvaardighede in sommige plekke getoon	Minimale begrip van tegniese klasvereistes/minimale dansvaardighede getoon	Kan stappe weergee/ken werk/geen dansvaardighede getoon nie
2. Ontwikkelde komponente van fiksheid om gemak/kwaliteit van beweging te fasiliteer	Gevorderde opvoer van alle fiksheidskomponente/bewegings moeiteloos	Hoogs bedrewe opvoer van alle fiksheidskomponente	Goed ontwikkelde opvoer van fiksheidskomponente	Toon 'n verskeidenheid komponente van fiksheid	Basiese vlak van die meeste fiksheidskomponente	Wisselvallige/minimale ontwikkeling van fiksheidskomponente	Minimale/onderontwikkelde fiksheidskomponente
3. Internalisasie/ Verpersoonliking/ Toon van kenmerke, beginsels, styl van hoofdansvorm	Gevorderde toepassing van kenmerke, beginsels, styl	Hoogs bedrewe toepassing van kenmerke, beginsels, styl	Verpersoonlikte toepassing van kenmerke, beginsels, styl	Kenmerke, beginsels, styl met begrip toegepas op alle gebiede	Kenmerke, beginsels, styl in die meeste areas toegepas	Wisselvallige toepassing van kenmerke, beginsels, styl	Verstaan nie die kenmerke, beginsels, styl/ passies geleer en herhaal
4. Vlak van kompleksiteit: bereik in tegniek (bewegingswoordekat, vlotheid, aandag aan detail)	Gevorderde begrip/bemeestering van tegniese vaardighede	Tegniek het tweede natuur geword en word met gemak uitgevoer	Tegniek bedrewe en met akkuraatheid uitgevoer	Tegniek akkuraat opgevoer/soms vlakke van bedrewenheid getoon	Tegniek in die meeste areas, op 'n basiese vlak ontwikkel	Wisselvallige toepassing met minimale begrip van tegniek	Minimale/Geen begrip van tegniek/veilige danspraktyk/toepassing nie

% Bereik Graderingskode Prestasievlak	90–100% MEESTERLIKE prestasi V7	80–89% UITSTAANDE prestasi V7	70–79% VERDIENSTE- LIKE prestasi V6	60–69% BEDUIDENDE prestasi V5	50–59% BEVREDIGEN- DE prestasi V4	40–49% GEMIDDELDE prestasi V3	30–39% ELEMENTÊRE prestasi V2
VASTE SOLO IN DIE HOOFDANSVORM							
1. Verpersoonliking <ul style="list-style-type: none"> • Begin/Einde • Styl • Gee betekenis/interpretasie 	Kreatiewe verpersoonliking en kunssinnigheid van die solo wat 'n onvergeetlike vertoning skep	Hoogs bedrewe verpersoonliking en artistiese solo om 'n onvergeetlike vertoning te lewer	Bedrewe verpersoonliking en artistiese solo/lewer 'n goeie vertoning	Goeie verpersoonliking van die solo/skep 'n goeie vertoning	Verpersoonlikte begin en einde/geoefende vertoning	Boots begin en einde na soos geleer/bewegings in plekke ontwikkel	Boots begin en einde na soos geleer/nabootsing van geleerde passies
2. Vlak van kompleksiteit <ul style="list-style-type: none"> • Bewegingswoordeskat • Aandag aan detail 	Natuurlike vloei van beweging skep 'n harmonieuse opvoering met bemeestering van vaardighede	Bewegingswoordeskat toon gevorderde vlak van kompleksiteit en aandag aan detail	Goed ontwikkelde omvang van bewegings met alle areas sorgvuldig en met detail uitgevoer	'n Wye reeks bewegings getoon met aandag aan detail	Bewegings is begryp en getoon met aandag aan detail in sommige plekke	Bewegings met beperkte aandag aan detail opgevoer	Bewegingswoordeskat op 'n basiese vlak, met baie bewegings buite die leerder se vermoë
3. Opvoervaardigheid: <ul style="list-style-type: none"> • Betrek 'n gehoor • Kommunikeer 'n boodskap • Toewyding/oortuiging • Vlotheid • Opvoerkwaliteit 	'n Hoogs kreatiewe en meesterlike opvoering en toon gevorderde: - opvoervaardigheid - artistiese uitdrukking - bewegingskwaliteit en interpretasie	'n Kreatiewe opvoering en toon uitstekende: - opvoervaardigheid, - artistiese uitdrukking - bewegingskwaliteit en interpretasie	Baie goed ontwikkelde vertoning en toon goeie: - opvoervaardigheid - artistiese uitdrukking - bewegingskwaliteit en interpretasie	Aanskoulike vertoning en toon goeie: - opvoervaardigheid - artistiese uitdrukking - bewegingskwaliteit en interpretasie	Selfversekerde vertoning en toon sekere: - opvoervaardigheid - artistiese uitdrukking, - bewegingskwaliteit en interpretasie op plekke	Beperkte vertoning wat 'n gebrek toon aan: - opvoervaardigheid - artistiese uitdrukking - bewegingskwaliteit en interpretasie	Onbewus van 'n gehoor, nie in staat om te projekteer of om betekenis aan die solo te gee nie
4. Musikaliteit <ul style="list-style-type: none"> • Interpretasie van veranderende dinamiek 	Meesterlike vlak van musikaliteit getoon. Die musiek het deur die vertolking van beweging lewendig geword	Musikaliteit op hoogs ontwikkelde vlak getoon. Uitsonderlike persoonlike interpretasie van die musiek getoon	Baie goeie begrip van dinamiek/goeie begrip van die stemming, musikale sensitiwiteit getoon	In staat om die musiek op sekere plekke te interpreteer en toon bewustheid van dinamiek/stemming	Bewus van frasering met 'n basiese begrip van dinamiek/stemming	Beperkte bewustheid van musikale frasering en stemming	Kan bewegings by musiek pas/kan tyd hou met maatslag

% Bereik Graderingskode Prestasievlak	90–100% MEESTERLIKE prestasie V7	80–89% UITSTAANDE prestasie V7	70–79% VERDIENSTE- LIKE prestasie V6	60–69% BEDUIDENDE prestasie V5	50–59% BEVREDIGEN-DE prestasie V4	40–49% GEMIDDELDE prestasie V3	30–39% ELEMENTÊRE prestasie V2
IMPROVISASIE							
1. Interpretasie van die stimulus	Hoogs verbeeldingryke interpretasie en ervaring van die omskakeling van 'n denkproses na bewegings wat verband hou met die stimulus	Kreatiewe interpretasie, toon begrip van die omskakeling van 'n denkproses na bewegings wat verband hou met die stimulus	Toon vermoë om 'n denkproses na bewegings om te skakel wat verband hou met die stimulus	'n Poging aangewend om 'n denkproses na bewegings om te skakel wat verband hou met die stimulus	Letterlike interpretasie van die stimulus (mimiek/rolspel die bewegings), poog om 'n 'storie', wat met die stimulus verband hou, te maak	Minimale begrip van die interpretasie van stimulus/poging gemaak, maar onseker/stop-begin/poog om stimulus te interpreteer	Passies getoon hou nie verband met die stimulus nie/geen bewustheid oor hoe om 'n stimulus te interpreteer nie/geen poging aangewend nie
2. Struktuur: begin, einde en gebruik van danselemente/choreografiese strukture	Gevorderde begrip van struktuur en inkorporeer dans-/choreografiese elemente in beweging	Hoogs bedrewe begrip van struktuur. Dans-/choreografiese elemente geïnkorporeer met 'n ervare begrip	Baie goeie begrip van struktuur en toepassing van die dans-/choreografiese elemente	Goeie begrip van struktuur. Toon goeie begrip van dans-/choreografiese elemente	Basiese begrip van struktuur. Basiese begrip van dans-/choreografiese elemente getoon	Minimale begrip van struktuur en dans-/choreografiese elemente	Onseker hoe om te begin/ 'n improvisasie te eindig. Minimale/Geen begrip van dans-/choreografiese elemente nie
3. Kwaliteit van beweging: vryheid van beweging, gebruik van simboliek, opvoervaardigheid	Meesterlike vaardighede, gebruik van simboliek om deur die bewegingswoordeskat betekenis te skep. 'n Onvergeetlike vertoning	Uitstekende vaardighede, gebruik van simboliek om deur die bewegingswoordeskat betekenis te skep. 'n Sinvolle vertoning	Baie goeie gebruik van simboliek om betekenis deur bewegingswoordeskat te skep. 'n Selfversekerde vertoning	Baie goeie gebruik van simboliek om betekenis deur bewegingswoordeskat te skep. 'n Selfversekerde vertoning	Basiese gebruik van simboliek om betekenis deur bewegingswoordeskat te skep. 'n Poging aangewend om op te tree	Minimale gebruik van simboliek om betekenis deur bewegingswoordeskat te skep. 'n Minimale vertoning	Minimale/Geen gebruik van simboliek om betekenis deur bewegingswoordeskat te skep nie. Minimale/geen vertoning nie
4. Reaksie op onbekende musiek/begeleiding	Gevorderde begrip van interpretasie van musiekelemente/sensitief vir veranderende dinamiek	Sinvolle interpretasie van musiekelemente /inkorporeer dinamiek	Baie goeie bewustheid van musiekelemente en dinamiek getoon	Musikaliteit getoon, maar nie in staat om musiekelemente ten volle uit te druk nie/gepaste dinamiek	Treë met musikale bewustheid op	Kan tyd hou met die musiek/toon basiese bewustheid van die musiek	Die musiek is slegs in die agtergrond/ geen bewustheid nie

4.3 PUNTGEOMSKAKELINGS VIR DIE DRIE EKSAMENAFDELINGS

TEGNIÛSE KLAS		
1	2%	nie behaal nie
2	4%	
3	6%	
4	8%	
5	10%	
6	12%	
7	14%	
8	16%	
9	18%	
10	20%	
11	22%	
12	24%	
13	26%	
14	28%	
15	30%	Lae vlak
16	32%	
17	34%	
18	36%	
19	38%	
20	40%	
21	42%	
22	44%	
23	46%	
24	48%	
25	50%	Medium vlak
26	52%	
27	54%	
28	56%	
29	58%	
30	60%	
31	62%	
32	64%	
33	66%	
34	68%	
35	70%	
36	72%	
37	74%	
38	76%	Hoë vlak
39	78%	
40	80%	
41	82%	
42	84%	
43	86%	
44	88%	
45	90%	
46	92%	
47	94%	
48	96%	
49	98%	
50	100%	

SOLO		
1	3%	Nie behaal nie
2	7%	
3	10%	
4	13%	
5	17%	
6	20%	
7	23%	
8	27%	
9	30%	Lae vlak
10	33%	
11	37%	
12	40%	
13	43%	
14	47%	
15	50%	
16	53%	Medium vlak
17	57%	
18	60%	
19	63%	
20	67%	
21	70%	
22	73%	Hoë vlak
23	77%	
24	80%	
25	83%	
26	87%	
27	90%	
28	93%	
29	97%	
30	100%	

IMPROVISASIE		
1	5%	Nie behaal nie
2	10%	
3	15%	
4	20%	
5	25%	
6	30%	Lae vlak
7	35%	
8	40%	
9	45%	
10	50%	Medium vlak
11	55%	
12	60%	
13	65%	
14	70%	
15	75%	
16	80%	Hoë vlak
17	85%	
18	90%	
19	95%	
20	100%	

5. ADMINISTRASIE VAN DIE PAT

5.1 PAT-nakoming met betrekking tot NSS-uitslae

- Hierdie 2023 PAT-dokument moet in alle provinsies geïmplementeer word deur onderwysers en skole wat graad 12-Dansstudies aanbied.
- Die doel van hierdie riglyn is om gedetailleerde instruksies aan onderwysers en leerders te verskaf oor hoe om die PAT-inhoud te administreer en te bestuur om aan KABV-vereistes vir eksterne moderering te voldoen.
- Dit is onderwysers se verantwoordelikheid om video-opnames van al die leerders se PATs vir eksterne modereringsdoeleindes te maak.

5.2 PAT-implementering vir Dansstudies

- Die PAT is 'n verpligte komponent van die finale graad 12-VOO-bevorderingspunt.
- Indien 'n leerder versuim om die PAT te voltooi, sal die leerder aan die einde van die jaar 'n onvoltooide/onvoldoende resultaat kry.

KWARTAAL 1 PAT-PROSES	KWARTAAL 2 PAT-PRODUK	PAT-JAARPUNT (25%)
<ul style="list-style-type: none"> • 25 punte skriftelik • 25 punte prakties 	<ul style="list-style-type: none"> • 25 punte skriftelik • 25 punte prakties 	100 PUNTE
50 PUNTE	50 PUNTE	

5.3 Tydraamwerk

- Hierdie PAT word in Kwartaal 1 en 2 gedoen. Tyd moet binne die skoolrooster vir beide kwartale toegewys word. Dit moet beide die praktiese en geskrewe afdelings insluit.
- Bykomende tyd vir terugvoer en individuele aandag kan gedurende pouses/na skool tussen die onderwyser en die leerders gereël word. Dit sal onderwysers in staat stel om groepe by te staan/leiding in enige area/geestelike blokke wat hulle kan ervaar asook om raad vir verbeterings te gee.
- Finale assesseringsdatums moet vooraf aan die leerders/skool verskaf word.

5.4 Joernaalvereistes

- Elke leerder moet 'n aangewese joernaal hê vir die geskrewe inhoud van die proses en produk van die PAT. Die PAT moet nie in die taakboek gedoen word wat vir algemene studiedoeleindes gebruik word nie.
- Die leerderopdrag (instruksies aan leerders) in hierdie dokument moet aan leerders verskaf word sodat hulle die stappe gedurende die twee kwartale kan volg.
- Die geskrewe werk moet 'n persoonlike weergawe van die leerder se eie ervarings tydens die ontwikkeling van die PAT wees.

5.5 Modereringsvereistes

- Leerders moet die nasienkriteria (puntestaat en rubriek) voor die aanvang van die PAT ontvang om hulle beplanning en voorbereiding te lei.
- Onderwysers moet gereeld die geskrewe werk lees en terugvoering vir verbetering in die joernale gee. Gereelde terugvoering gedurende die klas moet ook aandag geniet vir verbetering.
- Sodra die proses voltooi is, moet alle leerderjoernale en video-bewyse beskikbaar wees vir interne HOD-/provinsiale-/DBO-/UMALUSI-moderering.

5.6 Assessering en moderering

- Die gewigswaarde is 50/50 vir die praktiese en die geskrewe inhoud en mag nie aangepas word nie
- Die choreografie moet 2–3 minute lank wees.
- Die rekordhoudingblaaie op bladsy 17 en 20 moet gebruik word om die punte vir elke afdeling wat vir voltooiing van hierdie PAT vereis word, vas te lê.
- Die nasienrubrieke op bladsy 18, 19, 21 en 22 gee leiding oor hoe die punte volgens leerderprestasie toegeken moet word.
- 'n Nulpunt mag nie toegeken word nie, tensy 'n leerder by alle assesseringsareas afwesig was.
- Elke leerder word individueel nagesien. Hierdie punte moet hulle bydrae en deelname aan die proses en die finale vertoning/uitkoms van die PAT weerspieël.
- Die proses is dikwels meer onthullend van die werklike waarde van 'n leerder se deelname/voorbereiding/kennis/eksperimentering/kreatiwiteit behaal as die finale produk gelewer en moet dus noukeurig deur onderwysers gemonitor word.
- Die PAT kan as 'n openbare optrede/skoolopvoering/byeenkoms of in die dansklas gedoen word.
- **Onderwysers is verantwoordelik vir die saamstel van 'n DVD van elke leerder se choreografie** en die insamel van alle joernale/programnotas, indien apart, vir eksterne moderering.
- Puntestate met die leerders se name, datum van assessering, handtekeninge en punte moet in die onderwyser se lêer wees.

6. PAT-NASIENINSTRUMENTE**6.1 Kwartaal 1: PAT-prosespuntestaat**

NAAM VAN SKOOL: NAAM VAN ONDERWYSER(S): ONDERWYSER(S) SE HANDTEKENING(E): TITEL VAN DIE CHOREOGRAFIE: HVD/MODERATOR SE HANDTEKENING:	Leerder 1	Leerder 2	Leerder 3	Leerder 4	Leerder 5	Leerder 6
KWARTAAL 1-PROSES: GESKREWE WERK IN JOERNAAL						
1. Navorsing/Ondersoek oor gekose tema/bedoeling/idee om 'n danswerk te konseptualiseer						
2. Verduidelik die gebruik van improvisasie by die ontwikkeling van relevante bewegingswoordeskat/simboliek						
3. Verduidelik die keuse van musiek/begeleiding en hoe dit die danswerk verbeter/versterk het/bygedra het tot die danswerk						
4. Die redes vir die finale keuse van opvoerruimte/film. Die verkenning en gebruik van danselemente en choreografiese strukture						
5. Beplan die produksie-elemente en hoe dit die danswerk/simboliek versterk het						
6. Besin oor hoe die groep op mekaar inwerk en saamwerk. Selfbesinning oor deelname en ontwikkeling						
SUBTOTAAL 25						
KWARTAAL 1-PROSES: PRAKTIESE ONTWIKKELING VAN PAT IN DIE KLAS						
7. Voorbereidheid, toewyding en bydrae tot 'n groepdans						
8. Improvisasie wat kritiese denke, kreatiwiteit en eksperimentering van die leerderopdrag toon						
9. Eksperimentering met musiek/begeleiding – keuse om die dans te verbeter.						
10. Verkenning van produksie-elemente, film/konvensionele/nie-konvensionele dansruimtes. Eksperimenteer met danselemente en choreografiese elemente/-strukture.						
11. Produksiebeplanning toon 'n duidelike visie van finale produk						
12. Spanwerk (mense en tydsbestuursvaardighede). Leierskap en organisatoriese vaardighede.						
SUBTOTAAL 25						
TOTALE HOLISTIESE PUNT VAN LEERDERPRESTASIE 50						

6.2 Kwartaal 1: PAT-proses-nasienrubriek – Geskrewe Werk

KWARTAAL 1: GESKREWE WERK IN JOERNAAL – 25 PUNTE <i>Die leerder kan oor die volgende areas met insig en begrip skryf:</i>		
HOOG (18–25)	MEDIUM (9–17)	LAAG (1–8)
1. Navorsing/Ondersoek: Konseptualisering van denkprosesse deur middel van navorsing/ondersoek na 'n konkrete konsep vir die gekose tema	Navorsing/Ondersoek: Aanpassing van denkprosesse deur middel van navorsing/ondersoek na 'n konsep vir die gekose tema	Navorsing/Ondersoek: Geleide reaksie op navorsing/ondersoek na 'n konsep vir die gekose tema
2. Improvisasie: Ontleding van improvisasie/eksperimentering en abstraksie van bewegingstrategieë om 'n bewegingswoordeskat te ontwikkel wat vir die gekose tema geskik is	Improvisasie: Verduideliking van improvisasie-strategieë om nuwe bewegingswoordeskat deur eksperimentering te ontwikkel vir die gekose tema	Improvisasie: Lys van improvisasie-strategieë met geleide instruksies gedoen
3. Musiek/Begeleiding: Evaluering van hoe musiek/begeleiding gekies is – proses/redes en hoe dit die gekose tema verbeter het	Musiek/Begeleiding: Verduideliking van hoe musiek/begeleiding gekies is en hoe dit die gekose tema verbeter het	Musiek/Begeleiding: Identifisering van musiek/begeleiding vir die gekose tema gebruik
4. Verkenning van produksie-elemente: Ontleding van hoe opvoerruimte/film/danselemente/choreografiese strukture ondersoek is en finale keuses gemaak is om die gekose tema te verbeter	Verkenning van produksie-elemente: Verduidelik die keuse van opvoerruimte/film/danselemente/choreografiese strukture wat in die gekose tema geïnkorporeer/gebruik moet word	Verkenning van produksie-elemente: Identifiseer opvoerruimte/film/danselemente wat in die gekose tema gebruik moet word
5. Produksiebeplanning: Skep 'n samehangende plan om alle areas van produksie te inkorporeer en hoe dit die beoogde danswerk/simboliek sal verbeter	Produksiebeplanning: Toon kennis van produksie-elemente en hoe om dit by die gekose tema in te sluit	Produksiebeplanning: Identifiseer produksie-elemente
6. Besinning oor groep/self: Evalueer sterk- en swak punte/magsverhoudings/leierskaprolle/spanwerk/insette/voorbereidheid/toewyding en kan strategieë vir verbetering in Kwartaal 2 aanbeveel	Besinning oor groep/self: Beskryf sterk- en swak punte/spanwerk/insette/voorbereidheid/toewyding en kan strategieë vir verbetering in Kwartaal 2 aanbeveel	Besinning oor groep/self: Noem sterk- en swak punte gedurende die proses om 'n danswerk te skep. Kan nie sinvol reflekteer nie

6.3 KWARTAAL 1: PAT-proses-nasienrubriek – Prakties

KWARTAAL 1: PAT-PROSES PRAKTIES – 25 PUNTE		
<i>Die leerder kan betrokke raak by improvisasie en eksperimentering met visie/insig oor hoe om 'n danswerk te ontwikkel (toon driejaar-VOO-ontwikkeling):</i>		
HOOG (18–25)	MEDIUM (9–17)	LAAG (1–8)
7. Gereedheid/Toewyding/Bydrae: Toegewyde deelname aan die ontwikkeling van 'n betekenisvolle danswerk/betekenis- en sinvolle bydrae in elke les/insiggewende begrip van hoe om voor te berei	Gereedheid/Toewyding/Bydrae: Gedissiplineerde deelname aan ontwikkeling van 'n danswerk/dra tot elke les by/toon begrip van hoe om voor te berei	Gereedheid/Toewyding/Bydrae: Onverskillige deelname aan ontwikkeling van 'n danswerk/minimale bydrae tot elke les/geen begrip van hoe om voor te berei nie
8. Improvisasie: Artikuleer veelvuldige/kreatiewe improvisasie-strategieë om relevante bewegingswoordeskat vir die gekose tema te ontwikkel	Improvisasie: Eksperimentering met veelvuldige improvisasie-strategieë om bewegingswoordeskat vir die danswerk te ontwikkel	Improvisasie: Begeleide reaksie op improvisasie-strategieë om bewegingswoordeskat vir die danswerk te ontwikkel.
9. Musiek/Begeleiding: Interpretasie en ondersoek van die gekose musiek/begeleiding om musikaliteit en opvoerkwaliteit te ontwikkel	Musiek/Begeleiding: Eksperimenteer met die gekose musiek/begeleiding om die gekose tema te ontwikkel	Musiek/Begeleiding: Ontoesiasiese deelname/stem saam met die musiek/begeleiding wat deur die groep verskaf word
10. Verkenning van produksie-elemente: Kreatiewe verkenning van geskikte produksie-elemente om die gekose tema uit te beeld en toon 'n diepgaande begrip van komposisiestrukture (opvoerruimtes/danselemente/choreografiese strukture/tegnologie)	Verkenning van produksie-elemente: Verkenning van produksie-elemente vir die uitdrukking van die gekose tema wat 'n begrip van opvoerruimtes/danselemente/choreografiese strukture/tegnologie toon	Verkenning van produksie-elemente: Minimale/Geen verkenning van produksie-elemente vir die uitdrukking van die gekose tema/geen bewys van driejaar-VOO-voorbereiding nie
11. Produksiebeplanning: Verkenning van alle areas gedurende die proses voordat finale besluite vir die gekose tema geneem word	Produksiebeplanning: Sommige areas is tydens die proses ondersoek voordat finale besluite vir die gekose tema geneem word	Produksiebeplanning: Minimale/Geen inagneming is tydens die proses om finale besluite vir die gekose tema te neem, gegee nie
12. Spanwerk, leierskap en organisatoriese vaardighede: Samewerking met groepslede dra ten volle by tot die algehele sukses van die danswerk deur probleme te bestuur en uitstekende organisatoriese vaardighede	Spanwerk, leierskap en organisatoriese vaardighede: Dra by tot die algehele sukses van die danswerk deur deelname en samewerking met groepslede	Spanwerk, leierskap en organisatoriese vaardighede: Volg groepslede en sukkel om by te dra tot die algehele sukses van die danswerk

6.4 Kwartaal 2: PAT-produk-puntestaat

NAAM VAN SKOOL: NAAM VAN ONDERWYSER(S): ONDERWYSER(S) SE HANDTEKENING(E): <u>GESELEKTEERDE TEMA:</u> TITEL VAN DIE CHOREOGRAFIE: HVD/MODERATOR SE HANDTEKENING:	Leerder 1	Leerder 2	Leerder 3	Leerder 4	Leerder 5	Leerder 6	
KWARTAAL 2-PRODUK: EEN A4-BLADSY-PROGRAMNOTA – 25 PUNTE							
<i>Elke leerder moet 'n programnota saamstel wat hul gekose tema insluit. Dit kan in harde kopieë of elektronies ingedien word om driejaar-VOO-ontwikkeling in ontwerpvaardighede te toon.</i>							
1. Sinopsis: Die opdrag is verstaan en die gekose tema is vasgelê en deur woorde/gedigte/aanhalings/beelde/prente, ens. uitgedruk							
2. Inhoud:							
<ul style="list-style-type: none"> • Titel van die danswerk • Die choreograaf (leerder in die groep wat indien) en kort agtergrondinligting • Dansers – name van die ander dansers in die groepdans • Musiek/Begeleiding om erkenning van die kunstenaar/groep, die snit gebruik, ens. in te sluit 							
3. Ontwerp-elemente: Geskik vir die gekose tema, kreatiwiteit, aandag aan detail (uitleg, font, prente/beelde, spasiëring, kennis van visuele geletterdheid wanneer 'n programnota aangebied word)							
4. Algehele indruk: Programnota toon 'n samehangende aanbieding met denke en moeite wat in die finale produk ingesit is							
SUBTOTAAL 25							
KWARTAAL 2-PRODUK: FINALE DANSVERTONING							
5. Interpretasie van die 2023-PAT-leerderopdrag: AFRICA INTO THE FUTURE/AFRIKA IN DIE TOEKOMS							
<ul style="list-style-type: none"> • Die gekose tema is duidelik herkenbaar in die finale danswerk • Die gebruik van dans- en choreografiese elemente toon kreatiwiteit en relevansie van die gekose tema • Die bewegingswoordeskate word simbolies gebruik om die gekose tema uit te beeld • Produksie-elemente en musiek/begeleiding is relevant en verbeter/versterk die gekose tema • Opvoerruimtes (konvensioneel of nie-konvensionele ruimte) of opvoeraanbieding (verfilm/lewendige optrede) 							
6. Opvoerkwaliteit:							
<ul style="list-style-type: none"> • Spanwerk: interpretasie van bewegings, en vermoë om by 'n gehoor aan te sluit/impak. • Fokus en toewyding 							
7. Algehele indruk van die finale danswerk met inagneming van alle areas							
SUBTOTAAL 25							
HOLISTIESE PUNTE VAN PRESTASIE (Geskrewe en Prakties) 50							
TOTALE PUNT OOR TWEE KWARTALE 100							

5.5 Kwartaal 2: PAT-produk-nasienrubriek – Een-bladsy-programnota

KWARTAAL 2: PAT-PRODUK GESKREWE - EENBLADSY-PROGRAMNOTA – 25 PUNTE		
<i>Die leerder kan 'n sinvolle programnota met insig en begrip van ontwerpelemente maak:</i>		
HOOG (18–25)	MEDIUM (9–17)	LAAG (1–8)
1. Sinopsis: Konseptualisering en produksie van 'n relevante/ insiggewende programnota wat belangstelling by die kyker sal skep en die gekose tema vasvang	Sinopsis: Die vervaardiging van 'n programnota wat inligting aan die kyker sal verskaf	Sinopsis: Basiese nota verskaf/geen begrip van ontwerpelemente en doel van 'n programnota nie
2. Inhoud: <ul style="list-style-type: none"> • 'n Relevante titel wat diepsinnig oor die gekose tema is • Interessante insig in die choreograaf • Dansers is erken • Musiek/Begeleiding is erken 	Inhoud: <ul style="list-style-type: none"> • 'n Titel is verskaf wat in 'n mate met die gekose tema verband hou • Choreograaf is ingesluit • Dansers is erken • Musiek/Begeleiding is erken 	Inhoud: <ul style="list-style-type: none"> • Sommige van die vereiste areas van die programnota is ingesluit • Minimale begrip van vereistes
3. Ontwerpelemente: Gepas vir gekose tema wat kreatiwiteit en aandag aan detail toon: uitleg, fonte, beelde/prente, spasiëring, kennis van visuele geletterdheid in aanbieding	Ontwerpelemente: Gekose tema toon aandag aan detail: uitleg, fonte, beelde, spasiëring, aanbieding	Ontwerpelemente: Basiese begrip van ontwerp-elemente/swak aangebied wat minimale moeite met vervaardiging van programnota toon
4. Algehele indruk: Uitstekende aanbieding in alle aspekte met aandag aan detail en hoë vlakke van visuele geletterdheid/kreatiwiteit getoon	Algehele indruk: Goeie aanbieding met alle aspekte ingesluit/aandag aan detail getoon/vlakke van kreatiwiteit getoon	Algehele indruk: Swak aanbieding met minimale moeite getoon/ gebrek aan kreatiwiteit

6.6 Kwartaal 2: PAT-produk-nasienrubriek – Finale Dansvertoning

KWARTAAL 2: PAT-PRODUK FINALE DANSVERTONING – 25 PUNTE <i>Die leerder kan 'n finale danswerk produseer wat die gekose tema met bedoeling en betekenis uitbring (toon driejaar-VOO-ontwikkeling):</i>		
HOOG (18–25)	MEDIUM (9–17)	LAAG (1–8)
5. Interpretasie van die 2023-PAT-leerderopdrag: <ul style="list-style-type: none"> Die gekose tema het 'n duidelike en herkenbare boodskap en interpreteer die opdrag met insig Die gebruik van dans- en choreografiese elemente is ontwikkel om die gekose tema te verbeter Simboliek in die bewegingswoordeskat word duidelik getoon om die gekose tema te versterk Produksie-elemente wat gekies is, verbeter die gekose tema en is relevant Kreatiewe gebruik van opvoerruimte wat die tema en bedoeling van die danswerk duidelik versterk. 	Interpretasie van die 2023-PAT-leerderopdrag: <ul style="list-style-type: none"> Die gekose tema het 'n vae boodskap en die opdrag is nie met begrip gevolg nie, maar 'n goed saamgestelde danswerk is aangebied Dans en choreografiese elemente is ingesluit, maar versterk nie die tema nie Die bewegingswoordeskat toon nie die gekose tema nie Produksie-elemente wat gekies/gebruik is, hou nie verband met die gekose tema nie Die gebruik van opvoerruimte verbeter nie die gekose tema nie 	Interpretasie van die 2023-PAT-leerderopdrag: <ul style="list-style-type: none"> Minimale betrokkenheid by die opdrag Minimale begrip van die driejaar-VOO-proses in die ontwikkeling van 'n PAT-danswerk Minimale betrokkenheid by/belangstelling in die proses en produk om met 'n groep te werk om 'n finale produk te skep Gebruik van opvoerruimte is beperk en verbeter nie die tema nie
6. Opvoerkwaliteit: <ul style="list-style-type: none"> Spanwerk goed gevestig om hoë gehalte opvoerkwaliteit te produseer, om bewegings op te voer wat by die gehoor aansluiting vind/impak/fokus en toewyding Fokus en toewyding word deurgaans getoon en betrek die gehoor 	Opvoerkwaliteit: <ul style="list-style-type: none"> 'n Bietjie spanwerk om voldoende opvoerkwaliteit te produseer, interpretasie van bewegings vind op plekke nie aansluiting by die gehoor nie Fokus en toewyding op plekke getoon 	Opvoerkwaliteit: <ul style="list-style-type: none"> Spanwerk is minimaal en lewer lae opvoerkwaliteit: interpretasie van bewegings is beperk en kan nie 'n gehoor betrek nie Fokus en toewyding is minimaal
7. Algehele indruk: <ul style="list-style-type: none"> Genaturaliseerde opvoering deur die groep wat aandag aan detail, akkuraatheid, projeksie en hoë opvoerkwaliteit deurgaans toon. 	Algehele indruk: <ul style="list-style-type: none"> Presisie vertoning deur die groep wat akkuraatheid, projeksie en opvoerkwaliteit in die danswerk toon 	Algehele indruk: <p>Vertoning nie voldoende geef deur die groep nie wat beperkte opvoerkwaliteit in die danswerk toon.</p>

7. ONDERWYSERRIGLYNE

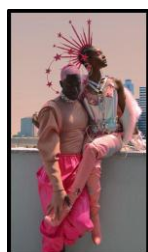
7.1 Doel en voordele van die PAT

- Dit dien om die hoërorde-denke en opvoervaardighede wat vir die NSS-V1 en V2 benodig word, te versterk.
- Dans as 'n uitvoerende kuns moet nie net in die klaskamer en eksamenlokaal ervaar word nie, maar ook in produksies op die verhoog, waar moontlik.
- Optrede verhoog die standaard van danstegniek en opvoerkwaliteit.
- Dit moedig 'n aktiewe en kritiese benadering tot leer/kennis aan, eerder as om gegewe waarhede uit die kop te leer.
- Dit leer inhoud, konsepte, vaardighede, bevoegdhede, houdings en waardes – noodsaaklike lewensvaardighede wat in die 21ste eeu benodig is.

7.2 Stap-vir-stap-plan om die PAT te ontwikkel

Die tema vir die choreografie- PAT is vasgestel. Leerders mag EEN van die VIER temas hieronder kies:

1. AFROFUTURISME

AFROFUTURISME is 'n beweging wat na die verlede en toekoms kyk en 'n beter Afrika vir swart mense van Afrika voorstel. Ontdek wat dit beteken om in die toekoms 'n mens uit Afrika te wees deur jou leerders te inspireer om Afrika-kultuur en -wetenskap, tegnologie, kuns en musiek saam te voeg. Verken hoe Afrofuturistiese film, -dans of -letterkunde ten doel het om swartmense van Afrika van vorige onderdrukking soos slawerny, kolonialisme en apartheid, te bevry. Staan leerders by om hulle eie futuristiese swart Afrika-identiteit te vind.

[Bron:
<https://bit.ly/3qDq32G>]

[Bron:
<https://bit.ly/3DtFXVf>]

2. PROUDLY AFRICAN

PROUDLY AFRICAN laat leerders toe om hulle/ander kulture, tradisies en erfenis te verken. Hierdie opdrag inspireer leerders om dit wat dit beteken om 'n mens uit Afrika te wees, te vier. Leerders kan eer betoon aan die uniekheid van Proudly African te wees deur choreografie, opvoer/optrede, kostuums, opvoerruimtes, ens. Hierdie opdrag beklemtoon waarom die leerders trots is om van Afrika te kom. Verken plaaslike toneelspelers, musikante, kunstenaars en rolprente wat die leuse 'Proudly African' inspireer.

[Bron:
<https://bit.ly/3DmGMyO>]

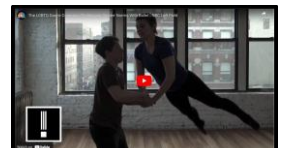

[Bron:
<https://bit.ly/3BiA4am>]

3. TIME FOR TRUTH

TIME FOR TRUTH ondersoek menseregte, die einste menseregte wat bedoel is om ons te beskerm maar eerder 'n gebroke nasie veroorsaak. Hierdie opdrag stel leerders in staat om as Suid-Afrikaners saam te staan, om vrae te vra en om dit wat verkeerd is, reg te maak deur die waarheid te ontbloot. Deur menseregte te ondersoek, behoort hierdie opdrag leerders te inspireer om standpunt in te neem en bewustheid rondom hierdie krisis in ons land te skep. Moedig leerders aan om 'n manier te vind om vorentoe te beweeg om 'n beter môre te skep.

[Bron:
<https://bit.ly/3LnRBmu2G>]

[Bron:
<https://bit.ly/3S5XEhr>]

4. EVERY DAY IS EARTH DAY

EVERY DAY IS EARTH DAY ondersoek die omgewingsprobleme wat ons planeet teister. Hierdie opdrag stel leerders in staat om te worstel met uitdagings oor hoe om ons natuurlike hulpbronne, soos die see, woude, plante en diere, te beskerm en te bewaar. Leerders kan ook hierdie opdrag interpreteer deur die skoonheid van die Suid-Afrikaanse omgewing te verken of die skep van 'n terrein-spesifieke dans in 'n spesifieke omgewing.

[Bron:
<https://bit.ly/3BKgjW0>]

[Bron:
<https://bit.ly/3QNwXgG>]

Bespreek al VIER temas met jou leerders.

Sodra die leerders EEN van die vier temas gekies het, kan hulle na die gedetailleerde bladsy in die Leerderriglyne, wat volg, kyk om met hul navorsing/ondersoeke te help.

STAP 1: VOORBEREIDING

- Hierdie PAT is verpligtend en moet deur alle graad 12-leerders voltooi word.
- Daar word van jou verwag om 'n onderrigplan vir Kwartaal 1 en Kwartaal 2 te ontwerp.
- Jy kan 'n onderrigplan ontwerp wat by jou konteks pas, bv.:
 - Weekplan (een klas per week)
 - 'n Plan vir 15 minute aan die einde van elke praktiese klas
 - Moduleplan (elke klas vir een week per kwartaal)
- Leerders moet deur die hele proses onder toesig wees en mag nie die PAT gegee word om sonder toesig buite die skoolrooster te doen nie. Dit sluit beide die praktiese en geskrewe komponente in wat by die kwartaalbeplanning in berekening gebring moet word.
- Jy is verantwoordelik vir die bestuur van die leerders na skoolure/gedeelde tyd vir die gebruik van die lokale/toerusting, ens. en om hul veiligheid te verseker wat beteken dat jy saam met die leerders op die terrein moet wees.
- Jy is verantwoordelik vir die hou van 'n bywoningsregister vir alle lesse (tydens skool/na skool/addisionele tye) vir al die leerders en om hulle betrokkenheid aan te teken om 'n betroubare proses-/produkpunt te gee.
- Die gewigswaarde van prakties en teoreties = 50/50 moet by alle beplanning ingesluit word.
- Die verfilming van PAT'e moet by die tydraamwerk vir beplanning ingesluit word aangesien dit 'n verpligte vereiste vir moderering is

STAP 2: LESBEPLANNING

- 'n Effektiewe lesplan verhoog die leerkrag van leerders. Sodoende help dit leerders om van kennisontvangers na aktiewe soekers na leer en betrokkenheid te beweeg.
- Skep gedetailleerde lesplanne vir elk van die SES stappe wat in die leerderopdrag beskryf word:
 - Besluit watter hulpbronne (video's, musiek, rekwisiete, ens.) jy sal nodig kry
 - Beplan die praktiese en geskrewe aktiwiteite wat jy met jou leerders gaan uitvoer. Die geskrewe aspek moet dit wat in die praktiese klas gedoen is, te versterk.
 - Navorsaktiwiteite, bv. lees van artikels, kyk na video's, luister na poduitsendings, skep van breinkaarte, ens.
- Improvisasie-aktiwiteite wat danselemente (ruimte, tyd en krag) en choreografiese strukture (kanon, stilte, unison, herhaling, motiewe, simmetrie, asimmetrie), beweging of choreografie verken. Hierdie les kan aangepas word met gebruik van baie ander stimuli.

Kopiereg voorbehou

Blaai om asseblief

STAP 3: ORGANISEER DIE LEERDERS

- Druk die PAT-opdrag vir elke leerder uit. As jy net in swart en wit kan druk, maak seker dat jy 'n ander opsie het om die opdrag in kleur aan jou leerders te wys, bv. projekteer op die bord, stuur 'n elektroniese weergawe van die PAT per e-pos of WhatsApp, druk een kleurweergawe en plak dit teen jou klaskamermuur, ens.
- Besluit hoe jy die groepering van leerders wil bestuur. Om die leerders self te laat kies, kan moontlik die volgende uitdagings bied:
 - Gevoelens kan seergemaak word as iemand uitgelaat word
 - Beste vriende werk nie altyd goed saam nie
 - 'n Groep leiers kan bots
 - 'n Groep volgelinge sal nie weet waar om te begin nie, ens.
- Organiseer die leerders in groepe van 3–6.
- As daar in 'n groep gechoreografeer word, verskaf leerders EEN choreografiese werk met al die lede van die groep wat tot hierdie werk bydra.
- As daar net 1 of 2 graad 12-leerders is, kan dansers van ander grade gebruik word om in die choreografie/danswerk te dans.
- Die PAT vereis van leerders om 'n groepdans te produseer. Hulle mag nie 'n solo of duet produseer nie.
- Bespreek die belangrikheid daarvan om by hulle keuse te hou aangesien daar tydramwerke en spertye is waarby die leerders moet hou.

STAP 4: JOERNAAL

- Maak seker dat elke leerder 'n joernaal het wat na elke PAT-klas gebring moet word.
- Die joernaal kan in 'n boek of aanlyn gedoen word via Jamboard, Padlet, Google Slides, ens.
- Jy moet die belangrikheid van die joernaal met jou leerders bespreek:
 - Volg vordering
 - Beplan choreografie
 - Beplan die gebruik van danselemente en choreografiese strukture
 - Ontwerp produksie-elemente
 - Groep en selfbesinning gedurende die proses
 - Ontwerp 'n eenbladsy-programnota
- Joernale moet gereeld nagesien word met terugvoering om met die ontwikkeling van die choreografie te help
- Gee leiding vir die eenbladsy-programnota wat die volgende moet insluit:
 - 'n Titel
 - Sinopsis/Bedoeling
 - Die choreografe, dansers, en produksiespan
 - Leerders moet die kreatiewe ontwerp (kleur, uitleg, lettertipe en beeldkeuses) van die een-bladsy-programnota in ag neem
- Die ontwerp moet direk met die gekose tema verband hou

STAP 5: STAPPE OM LEERDERS LEIDING TE GEE MET DIE KONSTRUKSIE VAN 'N FINALE PRODUK:

- Om 'n denkproses van die gekose tema in 'n konkrete konsep te plaas deur navorsing/ondersoek. Jy sal die leerders met hul navorsing moet lei en hulle moet help om te beplan en te eksperimenteer hoe om hul tema in choreografie uit te beeld.
- Interpreteer die gegewe idee/tema/verhaal in 'n relevante bewegingswoordeskat. Jy sal aan die leerders moet verduidelik dat die bewegingswoordeskat wat hulle tydens improvisasie-oefeninge skep, simbolies van hul gekose tema moet wees. Dit kan verken word deur gebare, motiewe, kort bewegingsfrases, ens.
- Die gebruik van improvisasie/abstraksie/simboliek om 'n relevante bewegingswoordeskat te skep.
- Inkorporeer danselemente (ruimte, tyd en krag) by jou improvisasieklasse deur aktiwiteite te skep wat elke element verken, bv. Ruimte – ondersoek verskillende vlakke, positiewe en negatiewe ruimte, rigtings, unisoon (eenheidsbeweging), begin en einde, ens. Tyd – bestuur aktiwiteite wat die spoed van bewegings, stilte, kanon en unisoon, ens verken. Krag – Eksperimenteer met dinamiek (sag, hard, rof en sorgsaam) in 'n improvisasie-aktiwiteit.
- Kies en inkorporeer toepaslike choreografiese strukture/strategieë. Jy sal die leerders deur aktiwiteite lei wat verskillende choreografiese strukture (kanon, unisoon, patroonvorming, stilte, motiewe, tegnologie, herhalings, ens.) verken en hulle help om choreografiese strukture wat hul tema sal versterk, toe te pas.
- Jy sal verskillende musiekeuses moet verskaf en die leerders lei om musiek wat hul tema sal verbeter, te kies. Die gebruik van verskillende musiekgenres in jou praktiese en improvisasieklasse help om kreatiwiteit aan te vuur.
- Jy moet leerders lei om die mees relevante materiaal, wat hulle gedurende hul beplannings- en improvisasieklasse ontwikkel het, vir hul finale produk te kies.
- Kies 'n geskikte opvoeringsruimte vir die danswerk (konvensioneel/ nie-konvensioneel).
- Ontwerp van produksie-elemente vir die danswerk. Die beplanning van die gebruik van produksie-elemente deur elke leerder moet nie beperk word tot hul werklike vertoning nie. Leerders moet aangemoedig word om te ontwerp/skep/konseptualiseer wat hulle in die produksie sou gebruik het as hulle 'n onbeperkte begroting gehad het.
- Die relevansie/simboliek van hoe hierdie produksie-elemente die betekenis van die werk sal versterk, moet in die joernaal verduidelik word. Jy moet die belangrikheid van simboliek aan die leerders verduidelik en hoe produksie-elemente sleuteloomblikke in hul choreografie kan uitlig, bv. die gebruik van verskillende helderkleurige beligting kan Suid Afrika as die reënboognasie simboliseer.
- Oefening en bemeestering van die danswerk vir 'n finale uitvoering.
- Ontwerp 'n eenbladsy-programnota (*sien leiding vir die ontwerp van 'n een-bladsy programnota onder stap 4*).
- 'n Egtheidsverklaring word van elk van die leerders vereis wat aandui dat hulle choreografie eg is en geen plagiaat gepleeg is nie.
- Gedurende die PAT-proses sal jy groepbesinning met die leerders lei. 'n Finale groepbesinning oor hoe die groep gewerk het (interaksies, positiewe en negatiewe waarnemings) moet in die joernaal aangedui word.
- Jy sal die leerders moet lei om oor die proses gedurende die PAT te besin. Wanneer die finale produk aangebied word moet 'n finale selfbesinning (eie sterk punte/swak punte/groei) in die joernaal voltooi word.

7.3 Voorbeeld van 'n improvisasie-aktiwiteit

Om die PAT-opdrag saam met al jou graad 12 leerders te verken, kan die volgende improvisasie-aktiwiteit gebruik word as 'n inleiding oor hoe om bewegingswoordeskat te ontwikkel, ongeag die tema wat hulle gekies het.

Hierdie aktiwiteit sal baie lesse in die prosesfase in Kwartaal 1 vereis, afhangende van die tyd wat toegeken is.

Gebruik die lirieke van Vicky Samson se liedjie, *My African Dream*, om die aktiwiteit te lei.

- Voorsien leerders van die gedrukte liriek van die liedjie of projekteer dit op 'n skerm.
- Verduidelik wat die bedoeling van 'n aksiewerkwoord is en hoe elke werkwoord gebruik kan word om 'n bewegingswoordeskat te ontwikkel.
- Plaas leerders in groepe en vra hulle om die aksiewerkwoorde wat in die lirieke verskyn, uit te lig.
- Gee leerders tyd om die werkwoorde wat hulle gekies het, te bespreek.
- Hulle moet dan elke aksiewoord in beweging ontwikkel.
- Speel die liedjie terwyl hulle dit doen (jy sal dit dalk 'n paar keer moet speel).

https://www.youtube.com/watch?v=9K10pX5_qz8&t=20s

Kyk hoe Vicky Sampson *My African Dream* (1 Mei 2017) op Expresso uitvoer.

Baie interessante onderhoud om die PAT mee te begin aangesien dit verband hou met al vier die temas.

AKTIWITEIT 1

- Vra leerders in hul groepe om VIER van die aksiewerkwoorde wat hulle geïdentifiseer het te kies en 'n beweging te skep wat elke aksiewoord verteenwoordig. Laat tyd toe vir verkenning en samewerking om bewegings wat geskep is te bevestig totdat die hele groep gelukkig is.
- Hierdie bewegings moet dan geabstraheer word sodat dit nie meer mimiek/gebare is nie, maar dansbewegings.
- Die keuse van vier bewegings pas oor die algemeen by die maatsoort vir hierdie musiekstuk. Geen musiek is op hierdie stadium nodig nie

MY AFRICAN DREAM (voorbeelde van moontlike aksiewerkwoorde in vetdruk geïdentifiseer)

Sometimes **alone** in the evening I **look** outside my window

At the shadows in the night

I **hear** the sound of distant **crying**

The darkness multiplying

And weary hearts denied

All I feel is my heart beating

Beating like a drum, beating with confusion

All I hear are the voices, telling me to go

But I could never run, 'Cause

In my African Dream, there's a new tomorrow

My African dream, is dream that we can follow

Now when the night begins to fall,

I listen for your call, I listen for you heartbeat

Alone my dream is just a dream

Another false illusion, a shadow in the night

All I want is for our heartbeats to be beating just as one,

To silence the confusion

Then the pain and the illusion will disappear again

And we will never run, Cause

In my African Dream, there's a new tomorrow

My African Dream is a dream that we can follow

And though it would seem my hope's an illusion

My African Dream is an end to the confusion

Mawetbu we Afrika (Africans)

Nine kusasa Elittlbe (You have a bright future)

Igugu e Afrika (Pride of Africa)

Sizoni landela ma Afrika (We shall follow you Africans)

Siyayibona Intlanzi (We can see the future)

Ukukbanya Kwentokozo (The light of joy)

Iguguletbu le Afrika (Afrikan pride)

Ukupbela Kwenkinga Zonke (The end of all tribulation) ...

AKTIWITEIT 2

- Vra leerders om hul vier bewegings in 'n kort bewegingsin te ontwikkel deur hul bewegings met oorgange te koppel. Verduidelik wat oorgange is – hoe jy van een beweging na 'n volgende beweeg om die beweging soos 'n ketting te verbind.
- Koppel dit aan musiekfrases in hierdie geval 4/4-tydmaatsoort wat bewegings benodig om in 'n frase van 4 of 8 tellings in te pas. 4 is baie vinnige oorgange, 8 maak voorsiening vir 1 maatslag tussen bewegings. Dit kan selfs langer wees, maar verduidelik wat musiekfrasing is.

AKTIWITEIT 3: VERKEN RUIMTE

- Vra leerders om hul bewegingsinne te doen terwyl hulle na die musiek luister deur eers 'n groot hoeveelheid spasie en dan 'n klein hoeveelheid spasie te gebruik.
- Bespreek hoe kontrasterende ruimtegroottes hul bewegings beïnvloed het en die gevoel wat dit geskep het, asook die hoeveelheid tyd wat nodig is in die musiek om die bewegings te voltooi.
- Vra leerders om hul bewegingsinne wat positiewe en negatiewe ruimte behels, te ontleed – om 'n groot hoeveelheid ruimte te gebruik sal baie negatiewe ruimte gebruik word, om baie min ruimte te gebruik sal baie positiewe ruimte behels waar dansers baie na aan mekaar optree (maak seker die leerders verstaan die verskil).
- Bespreek hoe dit hul bewegings beïnvloed het en die gevoel wat dit tussen dansers geskep het (om vêr van mekaar te wees teenoor baie naby aan mekaar).
- Bespreek hoe ruimte die tyd wat nodig is om tussen bewegings te kom, beïnvloed het.

AKTIWITEIT 4: VERKEN KRAG

- Vra leerders om hul bewegingsinne te doen deur verskillende hoeveelhede krag/energie te gebruik:
 - Voer alle bewegings met min/ minimale krag uit – ligte, sagte bewegings en die hoeveelheid tyd wat hiervoor benodig word – oor die algemeen stadiger.
 - Voer alle bewegings met maksimum krag uit – sterk aggressiewe bewegings – oor die algemeen vinniger.
 - Kombineer hierdie kontrasterende bewegings van sag en sterk in die bewegingsin met die musiek en nou sal hierdie bewegingsin langer neem – miskien 2 of 3 frases.
- Bespreek hoe dit hul bewegings en emosies rondom hierdie bewegings beïnvloed het.

AKTIWITEIT 5: VERKEN TYD

- Verken verskillende tempo's deur die bewegingsinne vinnig en stadig te doen – gekoppel aan krag.
- Verken herhaling, stilte, kanon, ens.
- Bespreek hoe dit hul bewegings en emosies rondom hierdie bewegings beïnvloed het.
- Het hulle oomblikke van geen bewegings gebruik?
- Bespreek wat hulle reaksie op die musiek op hierdie stadium is.

AKTIWITEIT 6: VERKEN CHOREOGRAFIESE STRUKTURE

- Leerders het nou alle areas van danselemente verken wat baie nou aan choreografiese strukture gekoppel is.
- Hulle kan rondom hierdie vier bewegings wat tydens hierdie improvisasie-aktiwiteit ontwikkel is, 'n baie kort danswerk skep.
- Vra leerders om 'n begin en einde vir hul danssin te oorweeg.
- Bespreek watter beweging 'n motief kan word wat herhaal word om die boodskap te versterk. Hoe kon hulle hierdie motief ontwikkel?
- Hoe kan hulle tyd, ruimte en krag gebruik in hul finale improvisasie-aanbieding?
- Wil hulle 'n klimaks in hierdie improvisasie skep (verduidelik wat dit is – 'n hoogtepunt in hierdie kort eksperiment).
- Laat tyd toe vir elke groep om hul improvisasie aan te bied en terugvoering van maats te ontvang. Gee leerders genoeg tyd om te dink, te verken en te skep. Ken tyd toe in jou les vir besinning, bespreking en deel van kennis. Vra leerders om neer te skryf hoe die danselemente/choreografiese strukture/die gebruik van stimulus beweging of choreografie kan beïnvloed.

8. PAT-OPDRAG – RIGLYNE VIR LEERDERS

AFRIKA IN DIE TOEKOMS

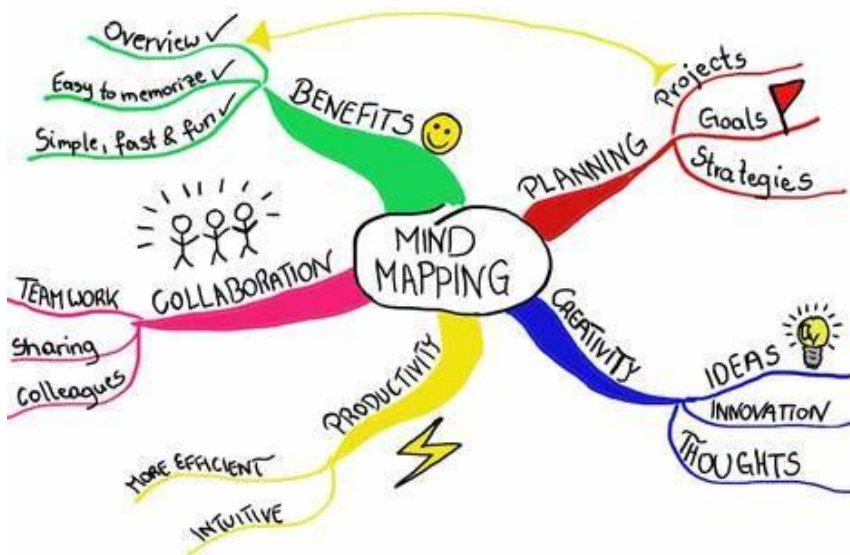
Verbeel jou 'n beter môre

STAP 1

- Kies **EEN** van die **VIER** temas wat hieronder gelys word.
- Lees die opdrag aandagtig deur voordat jy jou finale keuse maak
- Kyk na aanbevole video's wat jou onderwyser vir jou sal wys

- Hou 'n dinkskrum in jou groep oor watter van die **VIER** keuses jy sal kies.
- Sodra jy jou keuse gemaak het, gaan hersien, kyk, lees, verken en ontwikkel verder jou idees rondom daardie keuse.
- Sluit alles by jou joernaal in wat jy gevind het om met jou groep te deel.
- Maak finale keuses/besluite oor hoe jy jou keuse sal interpreteer uit een van die **TWEE** opsies hieronder:

AFROFUTUR·I·SM

Addressing concerns of the 21st century techno culture and includes artistic, scientific and spiritual practices throughout African diaspora. It is most associated with science-fiction

Click to the link to watch

<https://youtu.be/XBdBPiRywIA>

Diaspora die verspreiding van mense van hulle oorspronklike tuisland af

Click the link to listen

<https://youtu.be/7---iGdDIBQ>

Click the link to read the

article <https://bit.ly/3B9015L>

AFROFUTUR·I·SM
REDEFINE CULTURE AND NOTIONS OF
BLACKNESS
FOR TODAY AND THE FUTURE

PROUDLY AFRICAN

"I AM AN AFRICAN. I OWE MY BEING TO THE HILLS AND THE VALLEYS, THE MOUNTAINS AND THE GLADES, THE RIVERS, THE DESERTS, THE TREES, THE FLOWERS, THE SEAS AND THE EVER-CHANGING SEASONS THAT DEFINE THE FACE OF OUR NATIVE LAND." - THABO MBEKI

Explore your culture, traditions and what it means to you, to be proudly African. Be inspired by fusion of movement, music, art and bring cultures together. Africa is richly diverse, pay tribute to your cultural heritage and celebrate its uniqueness through choreography.

Below is further inspiration for developing the PAT:

SHARE

Our diversity is what makes South Africa one of the most beautiful countries in the world. With 11 official languages, each culture embraces the essence of what it means to be an African through food, music, dance and fashion.

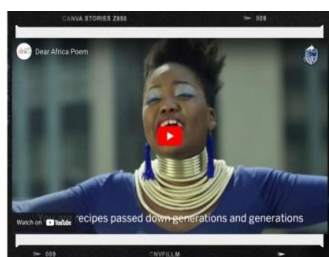
This Heritage Month, we take a look at some of the traditional clothing worn by our beautiful nation.

<https://bit.ly/3DjFNzm>

Masaka Kids Africana - "This is Africa"
 Masaka Kids Africana is a Uganda-based organization that helps children who have gone through terrible experiences. Watch them spread their love for Africa.

<https://bit.ly/3RYCceo>

"Dear Africa" by Koleka Putuma
 A poem that celebrate being an African. It explores traditions, culture and unity.

<https://bit.ly/3dbRdKT>

INGOMA choreographed by Mthuzeli November, depicts the struggles of black South African miners and their families in 1946. Through a fusion of ballet, African dance and singing, we portray a milestone moment in South African history.

<https://bit.ly/3U5YhJG>

Below are lyrics from "AFRICANDREAM" by Vicky Samson

'Cause in my African dream,	Mawetbu we Afrika
there's a new tomorrow	Nine kusasa Elittlbe (This is for love)
My African dream is a dream	Igugu e Afrika (This is your love)
that we can follow	Sizoni landela ma Afrika
And though it would seem	Siyayibona Intlanzi
my hope's an illusion	Ukukbanya Kwentokozo
My African dream is	Iguguletbu le Afrika
an end to the confusion	Ukupbela Kwenkinga Zonke

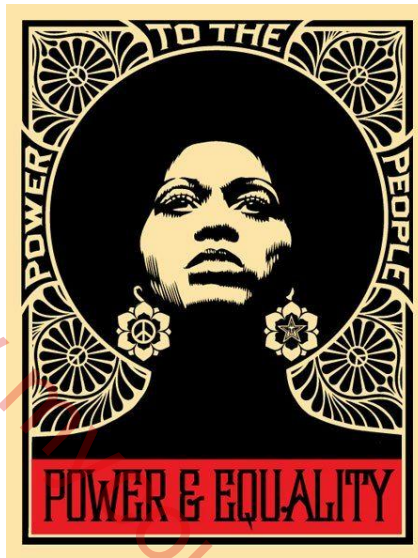

<https://bit.ly/3QWH4Qp>

Are we
questioning
our rights?

Human rights are inherent to us all, regardless of nationality, gender, ethnic origin, religion, language, or any other status. Rights are being violated and resources are becoming more and more scarce. It is our duty as human beings to create awareness around these issues.

Read:
Article on Striving for change and social justice

[Young activists in our midst](#)

Listen:
Lyric Video Stand up by Cynthia Erivo

<https://bit.ly/3DdBIIU>

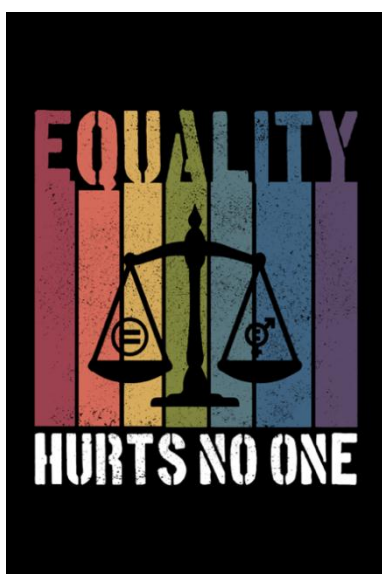
AFFECTING
CHANGE
FOR A BETTER
TOMORROW

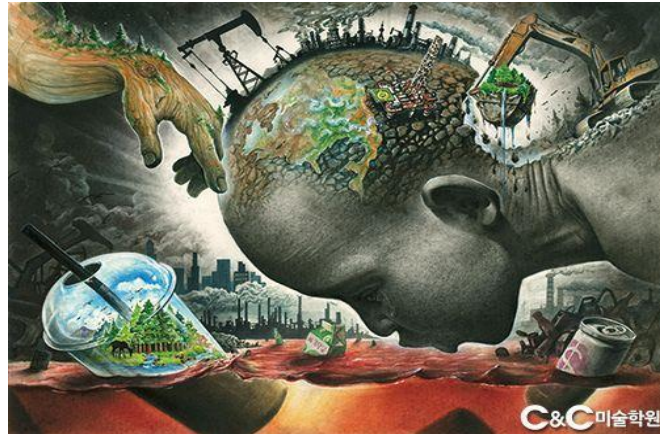
Watch:
[#SAVETHECHILDREN](#)
Created by Nicole Kirkland

AS SOUTH AFRICANS WE MUST
CREATE AWARENESS AND AFFECT
CHANGE FOR TOMORROW

every day is earth day.

See yourself as an environmentalist?

Use dance and choreography to explore protecting, preserving & solving problems related to our natural environment in South Africa.

Consider environmental issues affecting South Africans.

Examples:

pollution, overpopulation, waste disposal, climate change, global warming, land degradation, deforestation, biodiversity loss, lack of clean water, etc.

noun

a person who is concerned about protecting the environment

Listen:

Spoken Word apology letter entitled *Dear Future Generations: Sorry*

<https://bit.ly/3DjXijc>

Watch:

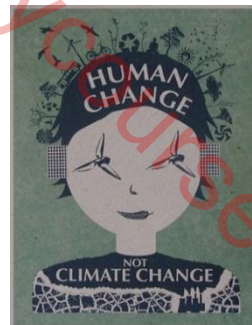
Dance performance about the environmental climate crisis

Read:

Article on how South Africa's KZN floods compel climate action

[Floods detail the effects of climate](#)

<https://bit.ly/3RTe6ld>

Watch:

RAIN DANCE by South African ballet dancer Kitty Phetla

<https://bit.ly/3L8Sglf>

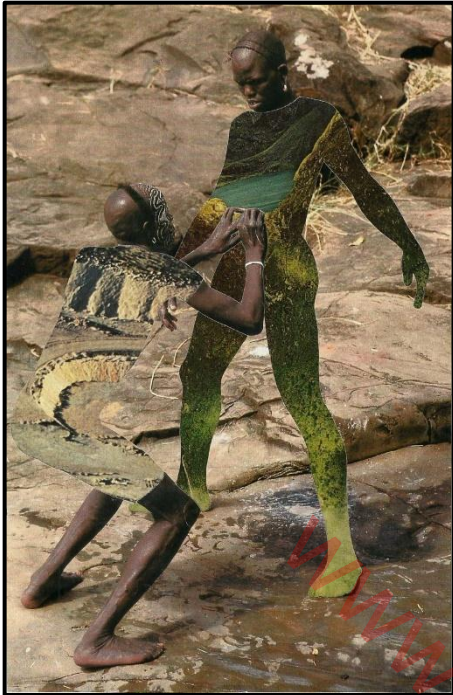

STAP 2

- *Jy hoef nog nie musiek/begeleiding te hê nie*
- *Verken eerder bewegings en idees*

- Begin om met bewegings te eksperimenteer en improviseer wat jy dalk kan gebruik om jou boodskap oor te dra, bv.
 - Skryf sleutelwoorde neer wat jou keuse beskryf en skep dan 'n beweging vir elke woord
 - Skep 'n motief wat iets in jou keuse uitdruk wat uitgebrei kan word en op verskillende tye in jou dans gebruik kan word
 - Eksperimenteer met alledaagse bewegings en gebare
 - Kombineer bewegings in maniere wat jou keuse uitdruk
 - Kontakimprovisasie/kontakwerk
- Plaas in jou joernaal al jou idees wat jy deur improvisasie verken het

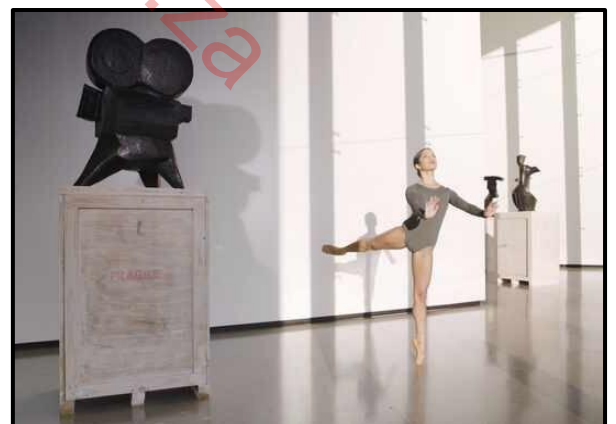

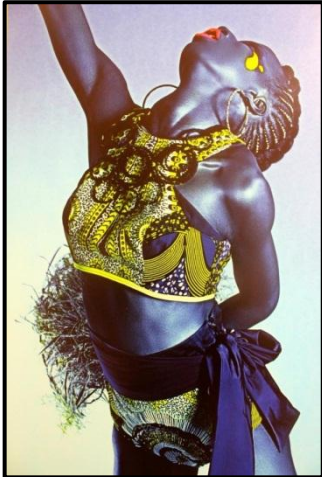

STAP 3

- *Besluit hoe jy jou werk wil aanbied, bv.:*
 - 'n Regstreekse optrede
 - 'n Dans vir 'n rolprent geskep
- *Sal jy die volgende gebruik:*
 - Konvensionele/Teaterverhoog
 - Nie-konvensionele/Terrein-spesifieke ruimte

- Oorweeg hoe jy die bewegingsidees wat jy geskep het, sal aanpas vir die ruimte/medium wat jy gekies het:
 - **Film:** neem hoeke, skote (naby vs. wye skoot), redigering, effekte, ens. in ag
 - **Regstreeks:** posisie van die gehoor, in- en uitgange, ens.
- Gaan voort om ander areas te verken wat jy dalk nou wil insluit sodra jy jou besluit geneem het, bv.
 - Gebruik rekwisiete
 - Gebruik dele van die omgewing in jou bewegings, bv. in 'n boom, om 'n pilaar, ens.
- Dit is 'n goeie idee om jouself te verfilm terwyl jy die verskillende opsies verken. Op hierdie manier kan jy teruggaan en sien hoe effektief jou bewegings is.
- Hou aan skryf in jou joernaal om al jou idees op een plek te hou. Skryf oor die keuse wat jy gemaak het vir die uitvoering van die dans

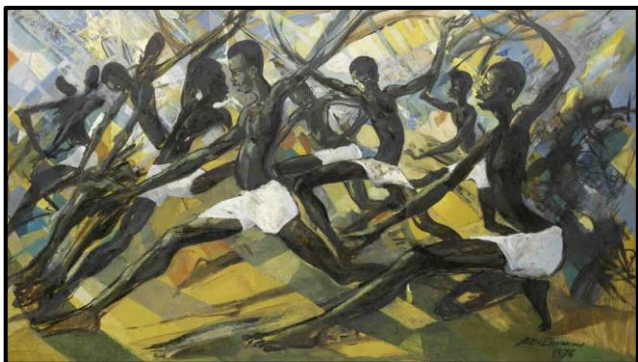

STAP 4

- Kies musiek/begeleiding wat jou keuse kan versterk.
- Maak finale keuses oor rekwisiete, kostuums, plekke, ens.
- Neem die algehele produksie-elemente oor jou gekose tema in ag.

- Sodra jy die musiek-/begeleidingskeuse gemaak het, begin die volgende areas interpreteer:
 - Dinamiek, lirieke, instrumente, klankeffekte, tydmaatsoortteken, struktuur, tempo, toonkleur, stilte
 - Om dit sigbaar te maak in jou bewegings
 - Die verhouding tussen die musiek/ begeleiding en die beweging
- Kies produksie-elemente wat met jou tema verband hou en jou boodskap/ bedoeling simbolies uitdruk:
 - Oorweeg beligting en/of effekte wat die beste by jou choreografie sal pas. As jy 'n nie-konvensionele ruimte gebruik, kan die beligting onvoorspelbaar wees. bv. sonnig op een dag en bewolk op 'n ander
 - As jy rekwisiete/kostuums, baadjies, hoede, ens. van enige aard insluit, moet jy gereeld daarmee oefen. Moenie dit nie tot op die laaste oomblik laat om dit te gebruik nie
- As jy vir film choreografeer of nie-konvensionele opvoerruimtes gebruik, besluit op jou beligting en wanneer dit geskik is om daar te repeteer/verfilm
- Hou aan om al jou besluite in jou joernaal neer te skryf oor jou keuse van musiek/ begeleiding/opvoerruimte/regstreeks of film. Verduidelik hoekom jy hierdie keuses gemaak het en hoe dit jou danswerk sal verbeter

STAP 5

- *Inkorporeer danselemente*
- *Choreografiese strukture*

- Plaas jou bewegingsidees in 'n samehangende geheel wat danselemente en choreografiese strukture insluit, bv.:
 - **RUIMTE:**
 - Hoe baie/min spasie jy gebruik
 - Patrone/Groeperings/Plasing van dansers
 - Rigtings, ens.
 - Unisoon (eenheidsbeweging)/Simmetrie/Asimmetrie
 - Begin/Einde
 - **TYD:**
 - Die spoed van jou bewegings – watter afdelings is vinnig/stadig, ens.
 - Oomblikke van stilte
 - Die lengte van sekwenies/afdelings, ens.
 - Kanon/Unisoon
 - **KRAG:**
 - Die dinamiek binne jou dans
 - Watter bewegings is groot/sterk/hard
 - Watter bewegings is sag/sagkens, ens.

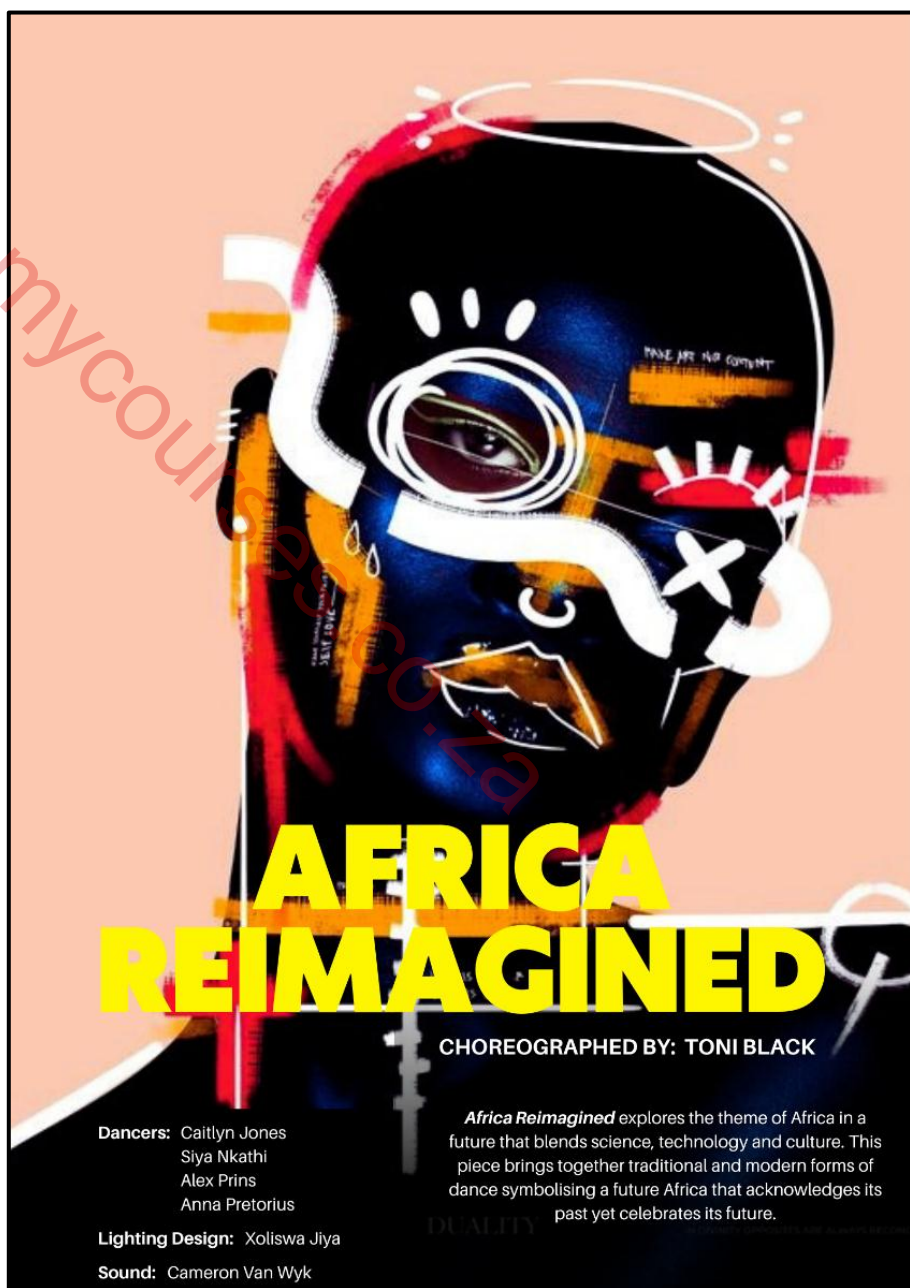

STAP 6

Finaliseer jou danswerk en tref voorbereidings vir jou finale vertoning.

- Neem die volgende areas vir aanbieding in ag:
 - Het jy goed genoeg geoefen?
 - Het jy jou kostuums gefinaliseer?
 - Het jy die musiek gesny?
 - Het jy jou opvoerruimte/ lokaal bevestig?
 - Indien jy verfilm, het jy jou opnametoerusting nagegaan?
- **Ontwerp 'n eenbladsy-programnota** met inagneming van die volgende:
 - 'n Titel
 - Sinopsis/Bedoeling/Voorneme
 - Die choreografe, dansers en produksiespan
 - Kreatiewe ontwerp (kleur, uitleg, font en prentkeuses) wat met jou tema verband hou

'n Verklaring van egtheid moet voor in jou joernaal geplaak word.

VERKLARING VAN EGTHEID	
Hierdie verklaring moet deur die leerder voltooi en onderteken word en deur die onderwyser onderteken word en dek alle ingediende bewyse.	
Leerder naam en van:	Datum:
Ek verklaar dat die aangehegte PRAKTIESE ASSESSERINGSTAAK alles my eie werk is en geen werk deur iemand anders as deur myself of my groep insluit nie. Ek het hierdie taak voltooi volgens instruksies en binne die vasgestelde tydsbeperkings.	
Leerder handtekening:	Datum:
Onderwyser se bevestiging	
Namens (skoolnaam), verklaar ek dat die bogenoemde leerder, na my beste wete, die choreograaf is van die voltooide opdrag wat aangeheg is en dat die assessering onder die vereiste toestande voltooi is.	
Onderwyser se handtekening:	Datum:
Skoolhoof se handtekening:	Datum:

9. PROFESSIONELE ONTWIKKELING VIR ONDERWYSERS

9.1 Ontwikkeling van 21ste-eeuse vaardighede

- Die 21ste-eeuse leerruimte bevorder die 4K's – koöperasie (samerwerking), kritiese denke, kreatiwiteit en kommunikasie.
- Leer behels hoë denkvlakke, sosiale interaksie, betrokkenheid, die verkenning van digitale geletterdheid en die ontwikkeling van visuele geletterdheid.
- Die 21ste-eeuse onderwyser moedig bespreking aan, skep 'n gevoel van samesyn en laat leerders toe om hul eie idees uit te druk en om leer deur middel van digitale platforms te verken.
- Die 21ste-eeuse leerder verbind hom/haar daartoe om vaardighede te ontwikkel deur in groepe te werk, sy/haar vermoë op te bou om innoverend te wees en om nuuskierige kennissoekers te wees om probleme op te los.
- Jou les moet daarop gemik wees om geleenthede in te sluit om 21ste-eeuse vaardighede te bevorder – 4K's
 - **Kommunikasieversterkers:**
 - Sluit aktiwiteite in waar leerders persoonlike stories kan vertel. Die choreografie-PAT is die ideale plek om 'n persoonlike storie uit te druk.
 - Gebruik verskillende vorms van kommunikasie. Dink daaraan om alle vorms van kommunikasie in te sluit om te reageer op take wat in die PAT gestel is, soos:

○ Lees:	Boeke/Artikels, visuele materiaal
○ Luister:	Poduitsendings, portuurstories, televisie/video's
○ Praat:	Besprekings, debatte, skep van poduitsendings, video-aanbiedings
○ Skryf:	Joernaal, opstelle, blogs, programnotas, Jamboards, besinning, tekening, breinkaarte

- Moedig elke leerder aan om 'n persoonlike leerplan te ontwikkel om suksesvol te wees in die bereiking van die uitkomst vir hierdie PAT. Hierin kan hulle hul verwagtinge en doelwitte lys en 'n suksesvolle choreografie visualiseer.

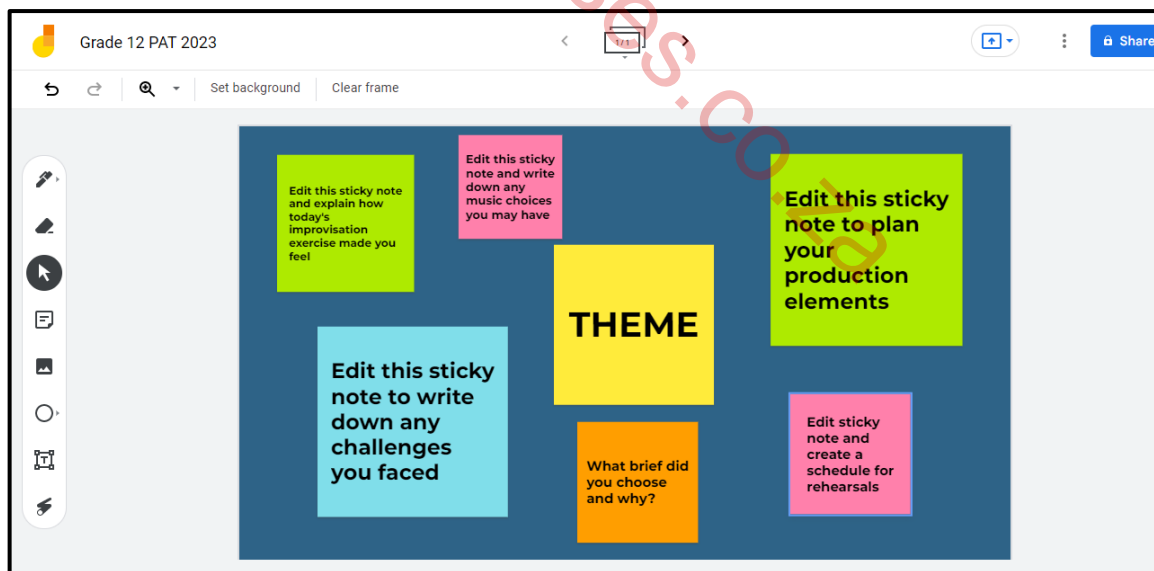
○ **Kreatiwiteitsversterkers:**

- Gee aan leerders 'n keuse oor waar om hulle choreografie uit te voer of hoe om hul choreografie aan te bied om hul kreatiwiteit aan te wakker.
- 'n Keusebord is vir leerders om te besluit hoe hulle die inhoud wil leer.
- Dit het ten doel om veelvuldige leerstyle te akkommodeer.
- Hieronder is 'n voorbeeld van 'n keusebord wat jy vir die leerders kan skep:

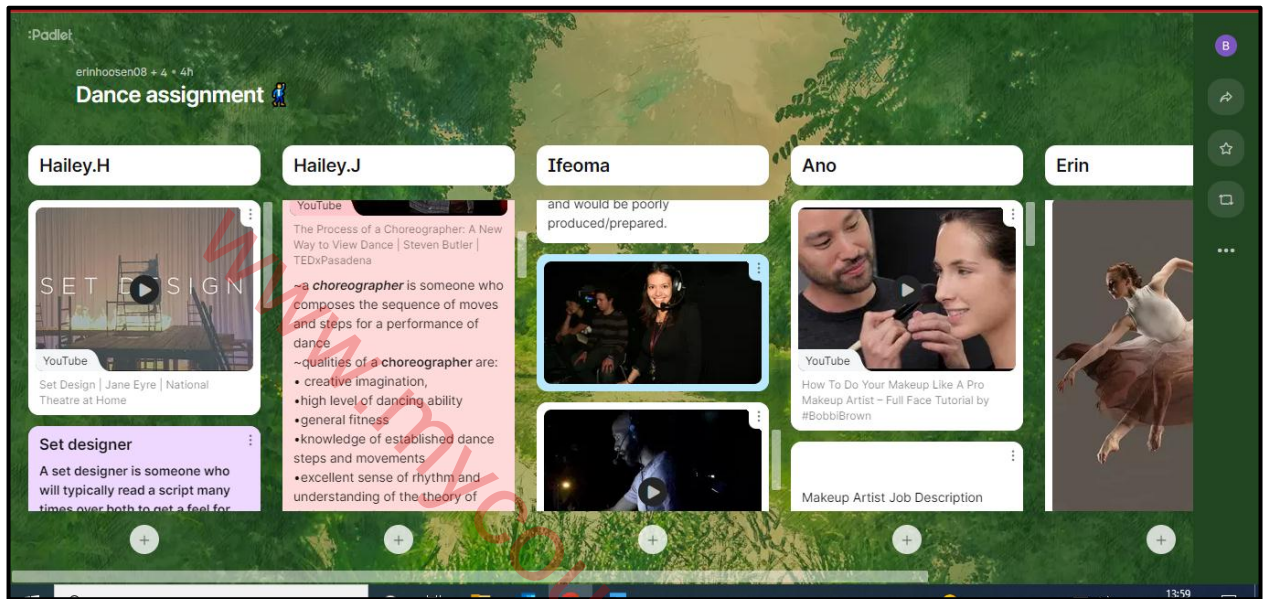
Wat is choreografie?		
		
[Bron: Luister] na die poduitsending oor die choreografiese proses	[Bron: Kyk] na die video oor die choreografiese proses	[Bron: Lees] oor die dans se choreografiese proses

○ **Kritiese denkeversterkers:**

- Skep ruimte in jou les waar leerders vrae kan vra. Wanneer die regte vrae gevra word, ontwikkel 'n dieper begrip van die inhoud.
- Sluit geleenthede in om visuele geletterdheid te ontwikkel. Kyk en bespreek 'n kort video of kyk na 'n prent. Gebruik ondervraging om inligting te verkry
- Sluit gereelde selfbesinning en deel van kennis en ervarings in. Hieronder is 'n voorbeeld van 'n Jamboard wat jy vir die leerders kan skep:

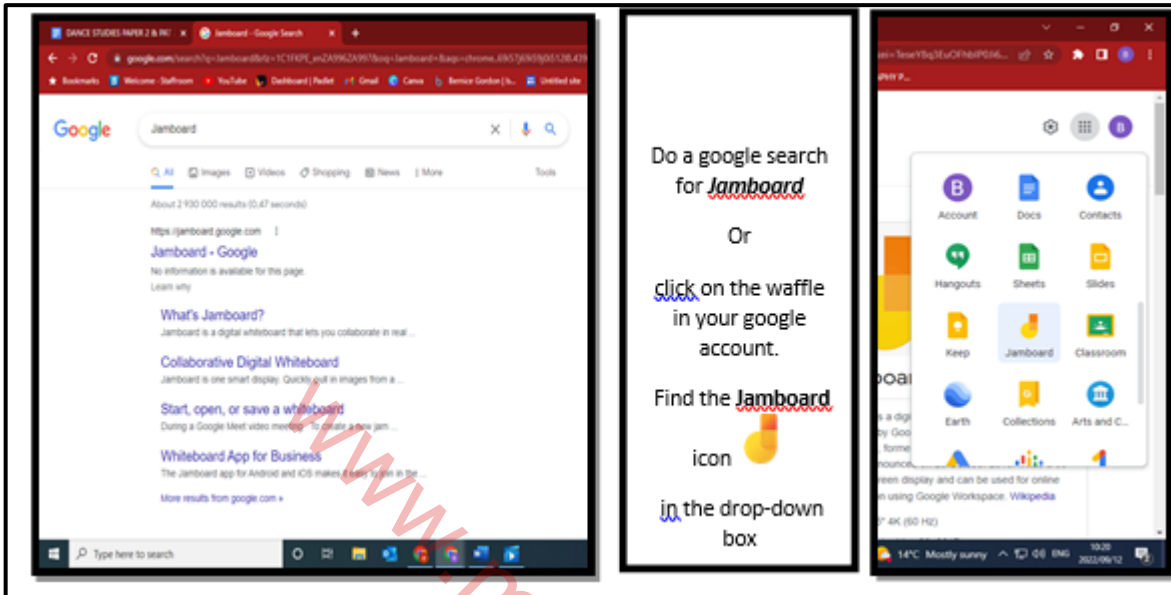
- **Samewerkingsversterkers:**
 - Sluit aktiwiteite in waar leerders leernut uit kan trek in 'n span of spanne kan bereik.
 - Die PAT is 'n saamwerkprojek.
 - Aanlyn saamwerkplekke is 'n goeie manier om samewerking te verken.
 - Byvoorbeeld, in plaas daarvan om 'n klaskamermuurkaart te skep, probeer om 'n digitale deelmuur op Padlet te skep
 - Hieronder is 'n voorbeeld van 'n Padlet wat jy vir die leerders kan skep:

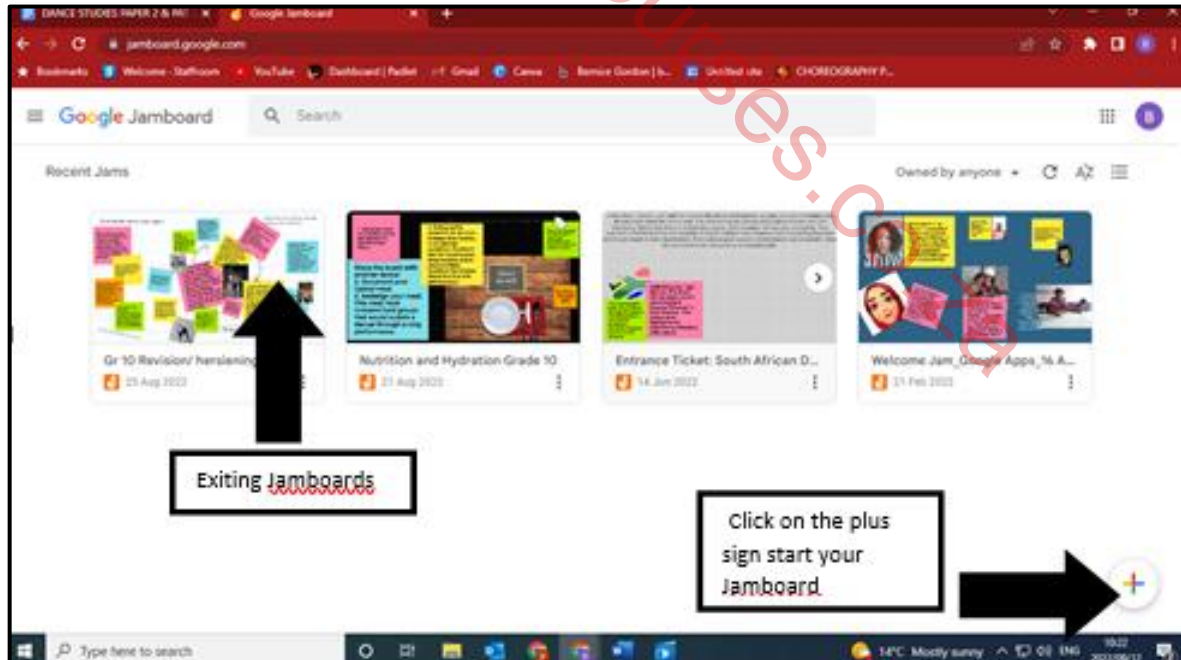
9.2 Stap-vir-stap-gids om 'n Jamboard te ontwerp

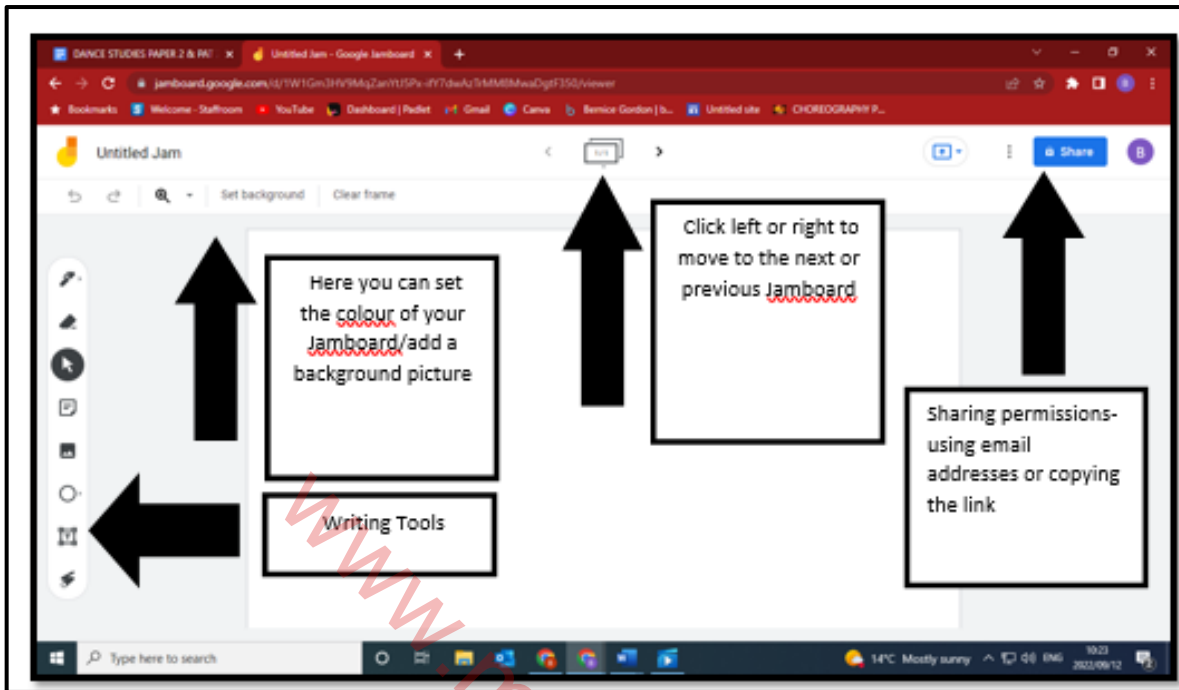
STAP 1: Soek vir 'n Jamboard

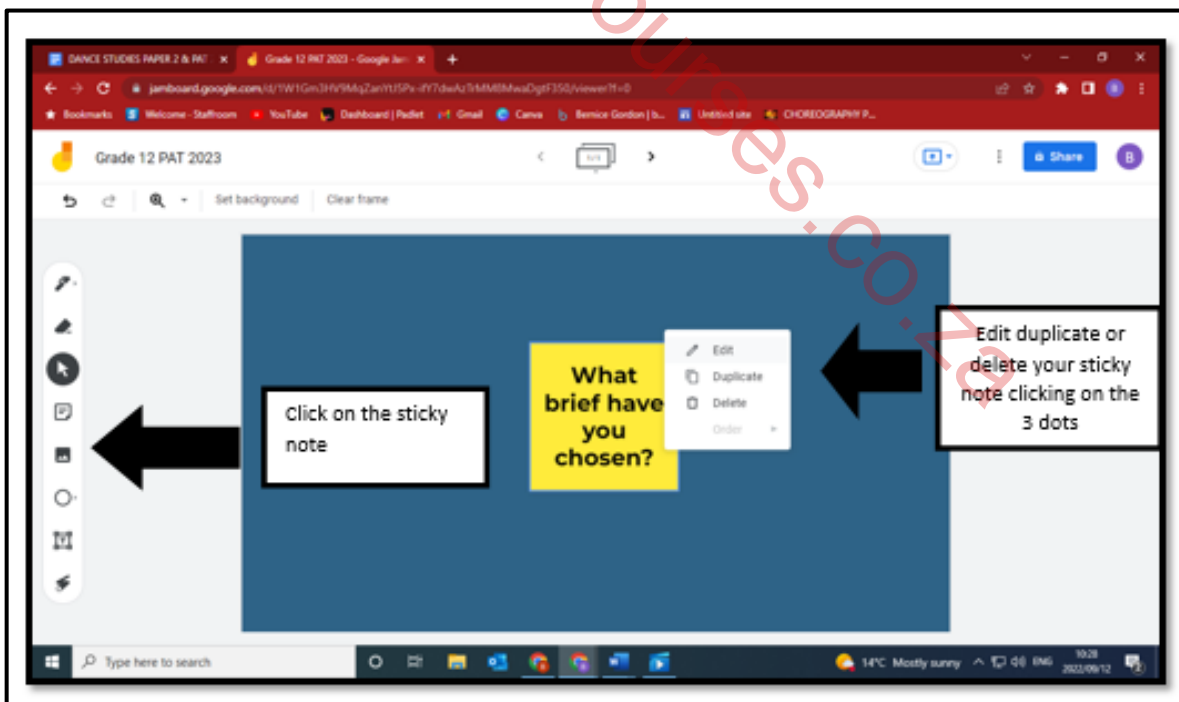
STAP 2: Voeg 'n Jamboard by

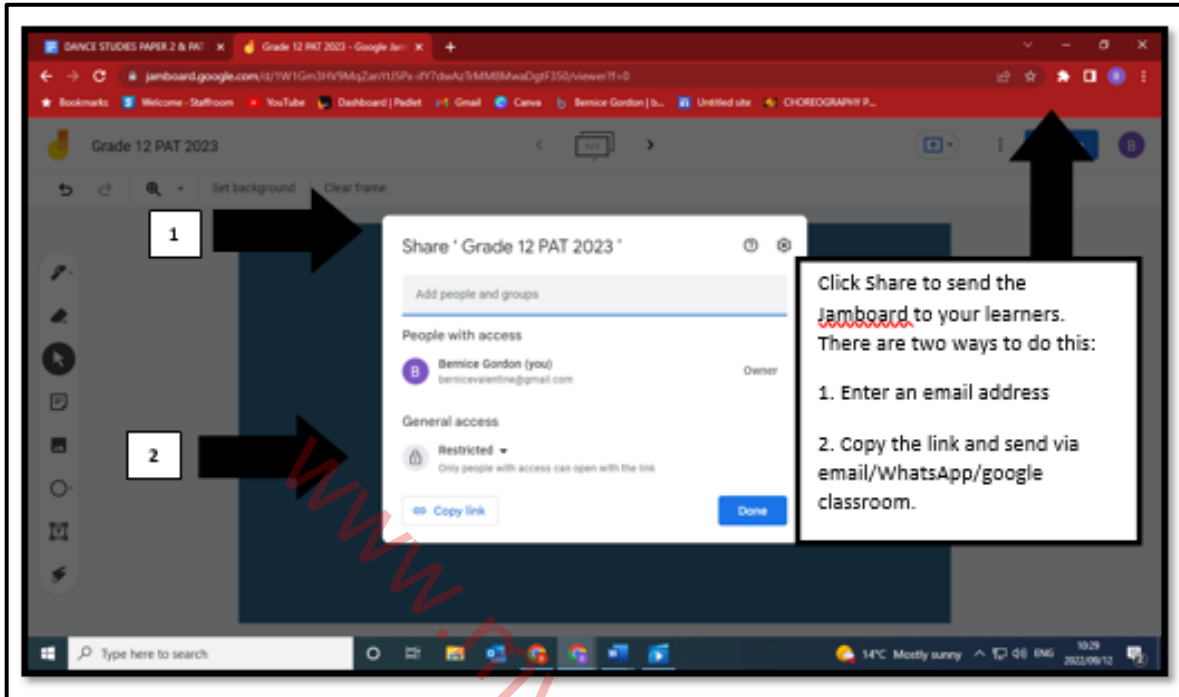
STAP 3: Navigeer die gereedskap in 'n Jamboard

STAP 4: Skep 'n Sticky Note (kleefnota)

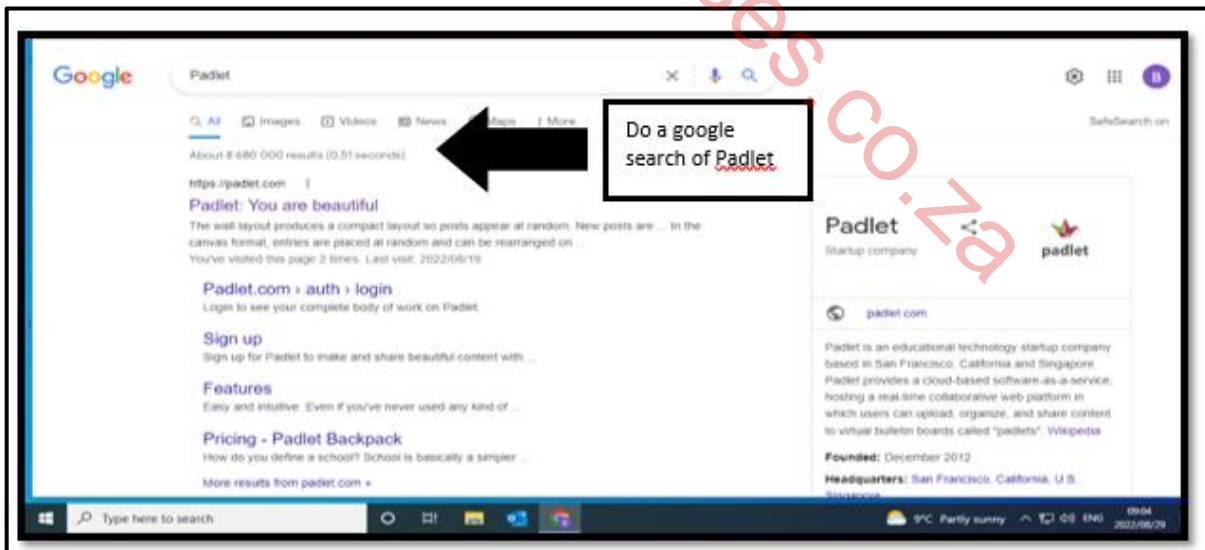
STAP 5: Deel jou Jamboard

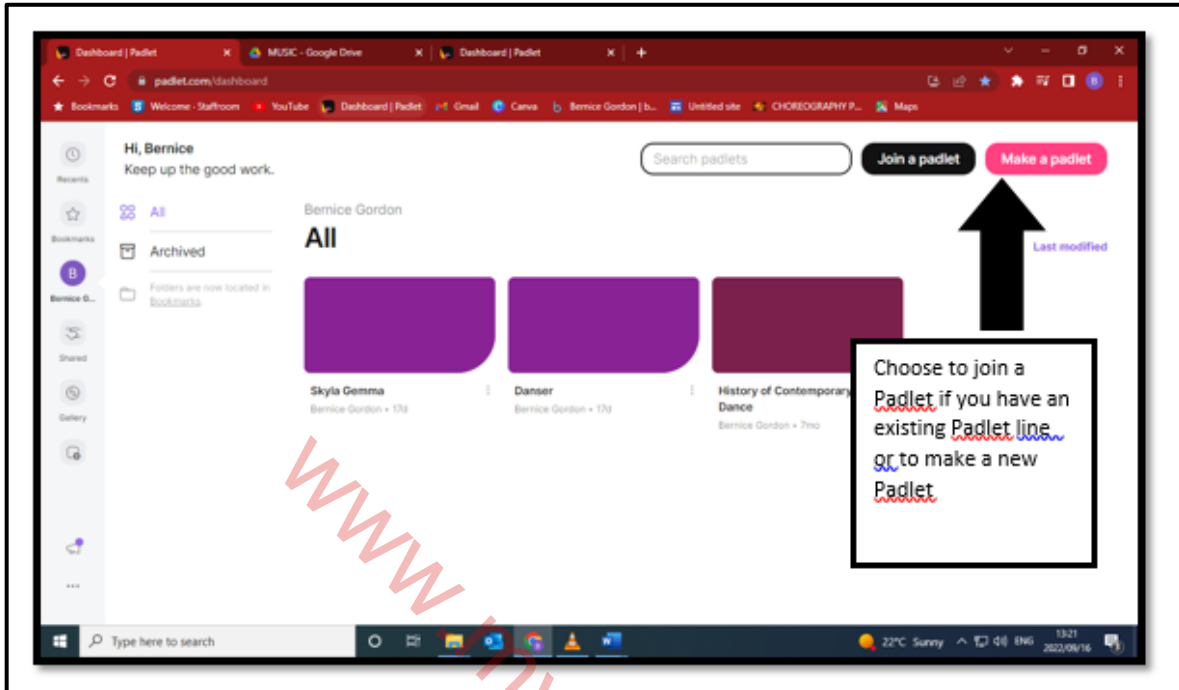
9.3 Stap-vir-stap-gids om 'n Padlet te ontwerp

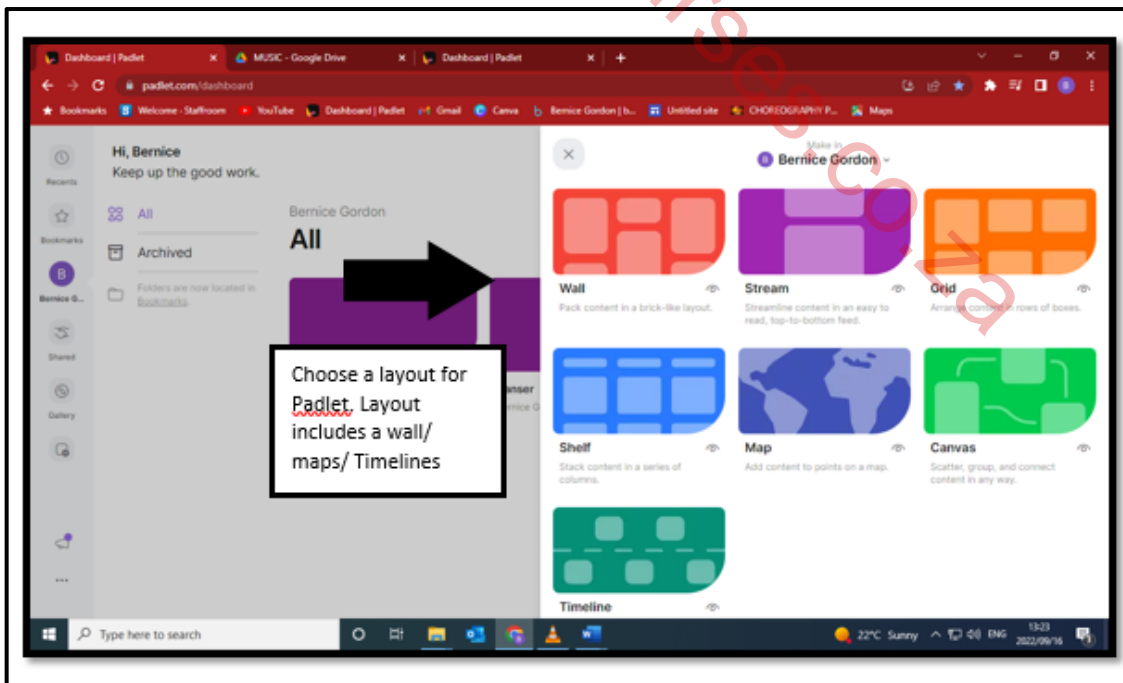
STAP 1: Google Search vir Padlet

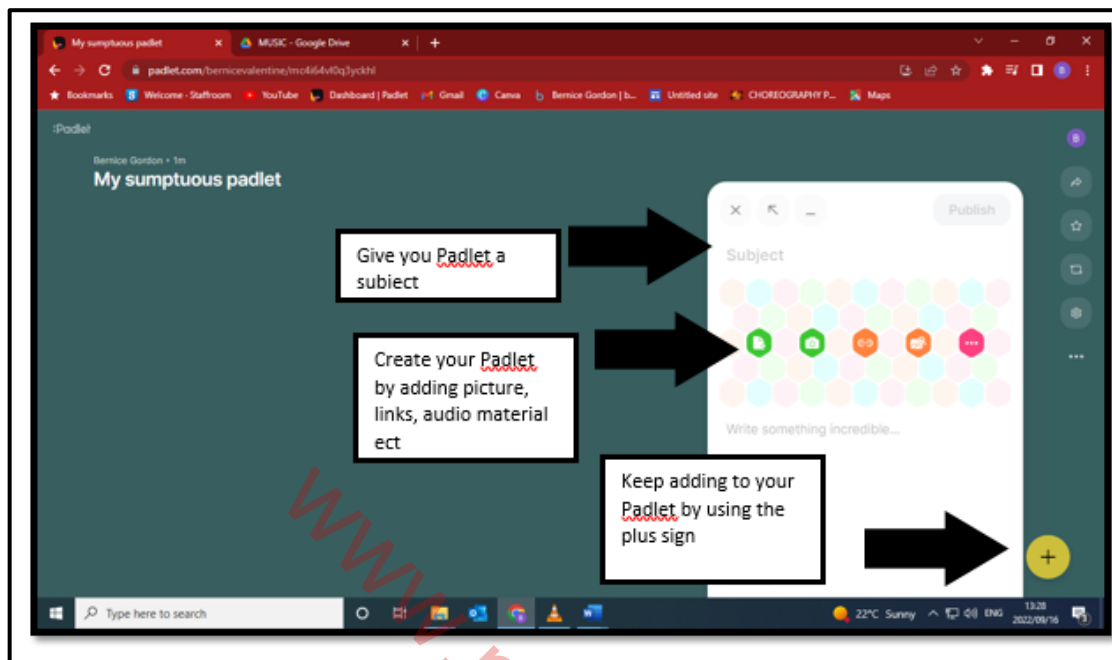
STAP 2: Kies om aan te sluit of om 'n Padlet te maak

STAP 3: Kies 'n uitleg vir jou Padlet

STAP 4: Ontwerp jou Padlet

LET WEL: Kyk na meesterklasse oor hoe om 'n Padlet en Jamboard te skep. Hierdie video's verskaf verdere leiding en idees oor hoe om hierdie instrumente te gebruik.

[Google Jamboard Masterclass](#)

[How to Teach with Padlet](#)

10. GEVOLGTREKKING

Na voltooiing van die praktiese assesseringstaak moet leerders in staat wees om hulle begrip van die bedryf te toon; hulle kennis, vaardighede, waardes en redenasievermoëns te versterk, en ook betrekkinge buite die klaskamer te vestig en uitdagings in die wêreld daar buite aan te durf. Die PAT ontwikkel verder leerders se lewensvaardighede ('soft skills'), soos kommunikasie, spanwerk, kritiese denke, probleemoplossing, tydsbestuur, ens., en gee aan hulle die geleentheid om by hulle eie leerervarings betrokke te wees.

11. VERWYSINGS

- Departement van Basiese Onderwys, 2011. *Verdere Onderwys en Opleiding Fase Graad 10–12 Dansstudies*. Pretoria: Departement van Basiese Onderwys
- Psigomotoriese domein — Dave se taksonomie
- Die videorskakel is 'n stap-vir-stap-gids oor hoe om 'n keusebord in Google Docs te skep: [How to Make a Google Docs Choice Board](#)
- Kyk na die volgende video. Dit sal jou wys hoe om 'n Jamboard te ontwerp en hoe om hierdie toepassing in jou PAT-klasse te gebruik: [Google Jamboard Masterclass](#)
- Hierdie videorskakel verskaf verskillende saamwerk-leergeleenthede in Padlet wat jy in Dansstudies-klaskamer kan gebruik: [How to Teach with Padlet](#)
- *Dancing in the Streets: Gregory Maqoma | At Home in partnership with abrdrn*: https://www.youtube.com/watch?v=pz3LsQG13Cw&ab_channel=EdinburghInternationalFestival
- *Anthem Project | Ndlovu Youth Choir*: <https://www.youtube.com/watch?v=xDfuxTs6XGk>

- *Masaka Kids Africana Dancing This is Africa:* https://www.youtube.com/watch?v=IkOlwbjUofl&ab_channel=MasakaKidsAfrikana
- *Dear Africa Poem:* https://www.youtube.com/watch?v=6gKqf-nQhLM&ab_channel=africadotcomofficial
- *Mthuthuzeli November – INGOMA:* https://www.youtube.com/watch?v=qZr6szvn-VY&ab_channel=MthuthuzeliM22November
- *Afrofusion – Performed by MIDM Trainees 2015:* https://www.youtube.com/watch?v=4HiQuy0PZcE&ab_channel=MovingintoDanceMophatong
- Erfenismaand: Suid-Afrikaanse kulture en hulle modes: <https://www.iol.co.za/lifestyle/style-beauty/fashion/heritage-month-south-african-cultures-and-their-fashion-9b3db86d-c5cd-4365-b3a6-e7d253c30ffb>
- *Dear Future Generations: Sorry:* https://www.youtube.com/watch?v=eRLJscAlk1M&ab_channel=PrinceEa
- *BROKEN VOICE: Environmental Climate Crisis PSA* [@museeffect] [@hella_precious]: https://www.youtube.com/watch?v=nvcw5fjj4TE&ab_channel=MusEffect%2FMuseDanceCompany
- Oorstromings gee besonderhede oor die uitwerking op klimaatsverandering: <https://reliefweb.int/report/south-africa/floods-detail-effect-climate-change>
- *Rain Must Fall | The Rain Dance*, performed by Kitty Phetla: <https://www.youtube.com/watch?v=4618qLhssyk>
- *Grain:* https://www.youtube.com/watch?v=fPfvYT-CFc8&ab_channel=SmudgeScreen
- Corey Baker Dance, *Lying Together* saam met Hong Kong Ballet: https://www.youtube.com/watch?v=0xLXD8npMXQ&ab_channel=CoreyBakerDance
- Die LGBTQ Dance Company Challenging Gender Norms With Ballet | NBC Left Field: https://www.youtube.com/watch?v=ah_Kvh-ISGM
- [Greater Heights] *Transcend* LGBT/BLMDance Awareness-film deur Kellen Stancil: https://www.youtube.com/watch?v=3_3wVA3U99M
- Streef na geregtigheid en verandering – ontmoet die jong aktiviste in ons midde: <https://www.dailymaverick.co.za/article/2022-03-30-striving-for-justice-and-change-meet-the-young-activists-in-our-midst/>
- *Stand up*, Cynthia Erivo: <https://www.youtube.com/watch?v=sn19xvfoXvk>
- *Raise your weapon:* https://youtu.be/KuIW_qkfMv8
- Laura Mvula – *Phenomenal Woman* (Official Video): <https://www.youtube.com/watch?v=7---iGdDIBQ>
- Laure Mvula – *That's Alright:* <https://www.youtube.com/watch?v=hYjHixQ9Ns4>
- Wetenskapfiksie-stories wat Afrika in die toekoms voorstel: <https://www.ted.com/talks/nnedi-okorafor-sci-fi-stories-that-imagine-a-future-africa>
- Om die Afrika manier van lewe deur Afrofuturisme her voor te stel: <https://www.iol.co.za/capeargus/life/reimagining-the-african-way-of-life-through-afrofuturism-b68219cc-6a0b-40f0-b267-34008afedc66>

12. PRENTBRONNE

- <https://www.citysightseeing.co.za/en/cape-town/the-history-of-the-cape-town-minstrel-carnival>
- <https://fabergegalore.com/products/african-woman-wall-art-canvas-prints-modern-pop-art-canvas-paintings-prints>
- <https://www.momoafrica.com/five-traditional-attires-that-you-would-love-in-africa/>
- <https://www.redbubble.com/i/sticker/Typography-poster-Africa-map-by-Moloko88/28584562.EJUG5>
- <https://media.istockphoto.com/photos/african-traditional-male-model-picture-id863690336?k=20&m=863690336&s=612x612&w=0&h=uEMd1Z9QC7-CeI84rfGe6JTxxv5lhHjhdTxL5rvf8VU=>
- <https://www.capetowndiamondmuseum.org/blog/2019/09/heritage-day-2019-in-the-mother-city/>
- <https://www.discovermagazine.com/planet-earth/how-to-save-planet-earth>
- <https://worldhealth.net/news/heavy-metals-not-music-your-heart/>
- <https://www.deviantart.com/dinhstag/art/World-in-Our-Hands-342230992>
- <https://i.pinimg.com/originals/73/db/66/73db6603f859fba1082aef7b8c18bf28.jpg>
- <https://www.momscleanairforce.org/we-deserve-nothing-less/>
- <https://www.art.com/products/p47236302579-sa-i10569658/color-me-happy-don-t-be-trashy-2.htm>
- <https://www.sciencephoto.com/media/159228/view/healing-the-world-conceptual-artwork>
- <https://en.wikipedia.org/wiki/Afrofuturism>
- <https://www.afrikaiswoke.com/problem-with-afrofuturism/>
- <https://www.afrikaiswoke.com/what-is-afrofuturism/>
- <http://pattayathailand.ru/go?url=http://inutoneko.info/gender-equality-posters>
- <https://wpmu.mau.se/nmict202group3/2020/10/05/298/>
- [https://www.artstthread.com/portfolios/boardiesxartstthreadesigncompenry](https://www.artstthread.com/portfolios/boardiesxartstthreaddesigncompenry)
- <https://www.wickedafrika.com/campervan-events-africa/178-grahamstown>
- <https://bostonconservatory.berklee.edu/contemporary-dance/bfa-contemporary-dance-performance>
- <https://thecaperobyn.co.za/dance-review-intoxicating-alchemy-programme-by-cape-town-city-ballet/>
- <https://www.dailymaverick.co.za/article/2019-12-10-ballet-blood-sa-dancer-brings-miners-blood-sweat-and-tears-to-british-stage/>
- <https://au-di-tions.com/audition-for-black-box-dance-company-holstebro-denmark/>
- <https://unsplash.com/photos/RUqujL3syj0>
- <https://www.art-19.com/news/dancers-bring-sculpture-gallery-to-life>
- <https://www.icaboston.org/articles/stencil-designs>
- <http://versfeld.co.za/versfeld-associates/tag/Jomba%21+Contemporary+Dance+Experience>
- <https://www.thaliastella.com/projects>
- <https://www.facebook.com/photo/?fbid=3278671535561395&set=pcb.3278671652228050>
- <https://www.zazzle.com/equality+hurts+no+one+patriotic+lgbtq+pride+rights+poster-228106561192413665>
- <https://theinspirationgrid.com/afrofuturist-artworks-by-maxima-manga/>
- <https://www.google.com/imgres?imgurl=https%3A%2F%2Fohiostatepress.org%2Fassets%2Fcovers%2F9780814214138.jpg&imgrefurl=https%3A%2F%2Fohiostatepress.org%2Fbooks%2Ftitles%2F9780814214138.html&tbnid=nfOWEc4TbSyp3M&vet=1&docid=yYv4BUUYhCLxtM&w=400&h=600&hl=en&source=sh%2F%2Fim>
- <https://i-d.vice.com/en/article/vbdgxx/why-afrofuturism-is-the-art-movement-we-need-in-2017>
- <https://www.houseofenid.net>